

1

ΤΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ
τον
ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
για
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ Σ.Σ.

© 2006-2010 ΕΚΠΑ

Φυλόμονος δρήγυρος.

Ταυτίζονται οι θυμῶν Πλανεπιστημάτων με τον πνευματικό βίος με την καταστάσεως της όλων της περιουσίας αύτού, έχοντας στοιχεία επετίως διά της λογοδοσίας των πρυτάνεων, δὲν σκοπεῖ απλώς διά κοινωδῶν φράσεων καὶ ζωγρῶν γρωμάτων νὰ ξέσπωνται, πάντα δύναται νὰ διαθέρψῃ τὴν φυντασίαν του ελληνισμοῦ ἀπαντοῦ, πρὸς δινότατα συνδέεται τὸ πνευματικὸν τοῦτο κέντρον, τὸ Πλανεπιστήμιον, ἀλλὰ καὶ τὰς σκιαζόμενας τὴν λαμπτηδόνα αύτοῦ ελλείφεις νὰ κατατήσῃ τοὺς πάντα γνωστάς, θπως ἐπερχομένης τῆς ἔρσεως αὐτῶν ἀπροσκόπως τοῦτο βαίνη πρὸς τὸν οὐρανὸν αύτοῦ προορισμόν, καθιστάμενον διληθιώς ἐστία ζωγροῦ πνευματικοῦ φατὸς καὶ κέντρον πνευματικῆς ἐνώσεως τῶν ἀπανταχοῦ Ελλήνων.

Ταῦτοιούτων ἐμφορούμενος ιδεῶν θέλω ἐκθέσει συντόμως ἐνώπιον τῶν προσελθόντων εἰς τὴν πνευματικὴν παύτην πανδαισίαν, τὴν παρέ-

χει τὸ ἔλικον Πανεπιστήμιον σήμερον πᾶσι τοῖς ρήσοις τῆς ἐπιστημονικῆς προσόδου τοῦ ἔθνους, τὴν ἀλγοῦ κατάστασιν τοῦ ὑπερτάτου πνευματικοῦ καθιδρύματος τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὅποιου μέγισται θυσίαι ὑπὸ τῶν πατέρων ἡμῶν κατεβλήθησαν, καθ' οὓσον μόνη τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν ἥθελεν ἀποθῇ ἀνεπαρκῆς καὶ ἀνευχώρητης, ἀν μὴ ἐπήρχετο ἀρωγός καὶ ἐγγυήτρια τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ἐλευθερία, ήτις μόνη διὰ τῆς τελειοποίησεως τοῦ ἀνωτάτου τούτου ἐπιστημονικοῦ κέντρου θέλει κατασταθῆ πραγματική.

Ἐπὶ μακρὸν τιμηθεὶς διὰ τῆς διδασκαλίας ἐπιστημονικῶν μαθημάτων ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ ἐγίνωσκον καὶ διέβλεπον τὰς Ἑλλείψεις αὐτοῦ· ἀλλ' ἡ ἀγάπη καὶ ὑπόληψις ἀξιοτίμων συναδέλφων περιβαλλοῦτα με διὰ τῆς ὑφίστης τιμῆς τῆς διεγειρίσεως τῆς τε πνευματικῆς καὶ ὑλικῆς ἔξουσίας κατέστησε με μᾶλλον ἐντύμερον τῆς ἀλγοῦ αὐτοῦ καταστάσεως, μαζὶ παρέσχε δὲ σύναρματά μέσα, τῷ πολυτίμῳ συνδρομῇ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγχλήτου, τὰς μὲν κατὰ τὸ ἔρικτὸν νὰ ἄρω, περὶ ἔτερων δὲ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν κυρευητικὴν συνδρομήν. Καὶ ὅμολογῶς ετι ἀν αὕτη μοὲδὲ ἐπήρχετο προθύμως ἐπίκουρος οὐκ ἡδυνάμην μετὰ ζωηρᾶς χαρᾶς ν' ἀναγγεῖλω οὐδὲν σήμερον ἔργων σπουδῶν, δι' ὃν μεγάλως ἥθελον προσχοῦνται ἐπιστήμαι παρ' ἡμῖν, καὶ αὕτη τὴν καλὴν ἀρχὴν τὰ μέγιστα ἥθελε συντελέση εἰς πλήρωσιν γενναιοτέρων ἔργων κατὰ τοὺς πόθους πάντων ἡμῶν. Ἀλλ' τὸ Ἑλλειψις αὕτη προθύμου συνδρομῆς καὶ σήμερον, διε μάλλω δημοσίᾳ νὰ καταθέσω εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ ἀξιοτίμου διαδόχου καὶ συναδέλφου μου τὴν ὑπερτάτην πανεπιστημιακὴν ἀρχήν, τὴν εὐδόκιας διεγειρίσθην κατὰ τὸ ληξιαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, δὲν θέλει μὲν ἀναγκαιότερον ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποδείξω θαρραλέως πᾶν διπλῶν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιτελεσθῇ ὡς τάχιστον, οὐχὶ μόνον ὡς ὑπαγόρευσιν τῆς ἐμῆς συνειδήσεως, ἀλλὰ καὶ δι' οὓν μᾶλλον νὰ αἰσθανθῶ ἔγκριδιον χαράν, διτι πληρούμενων τῶν πέθων μου συντελῶ εἰς τὴν πρόσδον τοῦ πολυτίμου πνευματικοῦ καθιδρύματος, ἐν τῷ Ἑλλαχού καὶ ἐγὼ ὑπὸ τοῦ ἔθνους τῆς ὑψηλῆς ἐντολῆς ν' ἀλεῖψω εἰς ἀγώνας πνευματικούς εὔγενεις καὶ πολυτίμους νέους.

Ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν φοιτητῶν ἵνα ἀπὸ τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἰδρύθη

τὸ Πανεπιστήμιον, μεταβιβάζω τὸν λόγον εἰς τοὺς καθηγητὰς καὶ διοργανούς, εἴτε δὲ εἰς τὰ διάδοχα μέσα, καὶ τελευταῖον εἰς τὰ κληροδοτήματα καὶ τὰς δωρεὰς ἀπάσης τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, τῆς κινητῆς τε καὶ τῆς ἀκινήτου.

Α'. ΠΕΡΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.

Ἡ σπουδαῖα πρόσδοσις τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου καταφαίνεται εὖθες ἐξ ἀρχῆς ἐκ τῆς προτούσῃς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν. Ἐν τῷ κατὰ τὴν πρώτην δεκαετηρίδα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου ὄντηλθεν ὁ δῆλος ἀριθμὸς τῶν φοιτησάντων μέχρι τῶν τριακοσίων, κατὰ τὸ τέλος τῆς δευτέρας δεκαετηρίδος ἡ ἀριθμὸς αὗτος ἤδη τε μέχρι πεντακοσίων, κατὰ δὲ τὸ τέλος τῆς τρίτης δεκαετηρίδος ὑπερέβη τὰς χιλίους διακοσίους, ἐπὸ τῆς ἀριθμοῦ ἔτι δὲ τῆς τετάρτης δεκαετηρίδος ἡ ἀνιστούσα αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν εἶναι ἐπαισθητή καὶ προβάλλει αὕτη καταπληκτικῶς μετὰ τὴν πορειῶσαν τῆς τετάρτης δεκαετηρίδος. Οὕτω π. χ. ἀπὸ τοῦ 1876—77 ἔσχομεν 1645 φοιτητάς, τῷ 1878—79, 1823 φοιτητάς, τῷ 1879—80, 1900 φοιτητάς, τῷ 1880—81, 2030 φοιτητάς, τῷ 1881—82, 2100 φοιτητάς, τῷ δὲ 1882—83, 2600 φοιτητάς.

Ἡ κατὰ τὰ σλευταῖα ταῦτα ἐτη ταχεῖα καὶ καταπληκτικὴ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν, πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς δύο τινά πρῶτον καὶ κύριον εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν λοιπῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, καθ' ἀπαταν τὴν τε ἐλευθέρων καὶ διούληγ 'Ἑλλάδα, καὶ διεύτερον εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν διέγερσιν τῆς ἐμφύτου κλίσεως τοῦ 'Ἑλληνος πρὸς τὰς ἐπιστήμας· διάτο τὸ 'Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ περ ἐπὶ αἰθναλὸς πολλούς πιεσθὲν ὑπὸ τὸ βάρος δεσποτείας βαρβαρικῆς, ὡς πιέζεται τὸ φυτὸν ὑπὸ τῆς ἐπιγυθείσης βαρείας γῆς τῆς καλυπτούσης τὴν πρώτην αὐτοῦ βλάστησιν, δὲν κατεπινίγῃ, ὅμως οὕτε ἐπαυματεῖ τεῖνον πρὸς τὴν αἰγλην τὴν ἐπιστήμης, ἀλλ' ὑπερενίκησε τὴν βαρείαν ἐκείνην καὶ πολυγρόνιον πίεσιν, καὶ τὴν ἥρη ἥρχισε πάλιν ν' ἀνατείνῃ εἰς τὴν φωτεινὴν τῆς ἐπιστήμης ἀτμό-

σφαίραν. Τὸ δ' αἰσθῆμα τοῦ προσορισμοῦ του ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ ζωῇ εἰς ἣν ἔξηγέρθη μετὰ πολυχρόνιον νάρκην, ἐνοικουν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας τοῦ Ἑλλήνος, κινεῖ αὐτὸν ως μυστικὸν ἐλατήριον πρὸς τὰς πράξεις ἐκείνας, δι' ᾧ ἡμέψυχος ται νὴ φιλομάθεια, εὐκολύνεται δὲ καὶ προδιβάζεται ἡ τῶν λόγων καὶ τῆς ἐπιστήμης διάδοσις.

Ἐνεγράφησαν δὲ κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τῆς ἑμέρας Πρυτανείας 1882—83 φοιτηταί, νέοι μὲν 633, ἀνενέωσαν δὲ τὴν ἐγγραφήν των 1946. Καὶ εἰ μὲν τῆς ἐλευθέρας Ελλάδος ὥρμαντο 507, ἐκ δὲ τῆς ἔξω Ελλάδος 144, καὶ εἰ τῆς ἀλλοδαπῆς 4 ἥτοι 1 εἰς Ἰταλίας, 1 εἰς Πολωνίας, 1 εἰς Ρωμανίας, καὶ 1 εἰς Ἀμερικής. Διενεμήθησαν δὲ κατὰ Σχολὰς οὕτω· εἰς μὲν τὴν Θεολογικὴν 6, εἰς τὴν Νομικὴν 343, εἰς τὴν Ιατρικὴν 172, εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν 123, καὶ εἰς τὸ Φαρμακευτικὸν Σχολεῖον 11. Όστε δὲ ἀριθμὸς τῶν ὄθενδήποτε φοιτησάντων εἰς τὰς Σχολὰς κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τῆς ἑμέρας πρυτανείας εἶνε ὑπέρτερος κατὰ 500 τῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῶν διαφόρων Σχολῶν ἐξητάσθησαν 342, ἥτοι ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ 9, ὃν ἀπό τὰ ἀνεδείχθησαν προκύπται ἰσχαθμοὶ πρὸς τοὺς διδάκτορας τῶν ἄλλων σχολῶν, καὶ 2 τελειοδίδαχτοι ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ, ἐν μὲν τῷ φιλολογικῷ τμήματι 30, ὃν 21 ἀνεδείχθησαν διδάκτορες, 6 τελειοδίδαχτοι καὶ 3 ἀπερρίφθησαν, 10 δὲ ἔλαθον τὸ διδασκαλικὸν πτυχίον· ἐν δὲ τῷ Μαθηματικῷ τμήματι 3, οἵτινες ἐγένοντο διδάκτορες· ἐν δὲ τῷ φυσικῷ τμήματι 4, ὃν 3 ἀνεδείχθησαν διδάκτορες καὶ 1 τελειοδίδαχτος· ἐν δὲ τῷ Φαρμακευτικῷ Σχολείῳ ἐξητάσθησαν 3, ἀπάντες λαβόντες τὸ πτυχίον τοῦ φαρμακοποιοῦ· ἐν δὲ τῇ Νομικῇ Σχολῇ ἐξητάσθησαν 157, ὃν 122 ἀνεδείχθησαν διδάκτορες, 34 δὲ τελειοδίδαχτοι, εἰς δὲ μόνον ἀπερρίφθη· καὶ τέλος ἐν τῇ Ιατρικῇ Σχολῇ ἐξητάσθησαν 132, ἐξ ὃν 3 μὲν ἀπερρίφθησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀνεδείχθησαν διδάκτορες. Επότε δὲ τούτων ὑπέστησαν πρακτικὰς ἐξετάσεις 105 διδάκτορες τῆς Ιατρικῆς, ἐξ ὃν 3 μὲν ἀπερρίφθησαν, πάντες δὲ οἱ λοιποὶ ἔλαθον τὴν τοῦ ιατροῦ ἀδειαν.

Ἐξεδόθησαν δὲ καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1882—83 ἀποριτηγήσις 17, ἥτοι εἰς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς 4, τῆς Φιλοσοφικῆς 11, καὶ τῆς Ιατρικῆς 2.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ ἐποιείσθαι ἀναγραφὴ τῆς ἑμέρας πρυτανείας, ἣντις ἀποδεικνύει τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἵσον σχεδὸν μετὰ τῶν μεγαλειτέρων Πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτητῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κ. καθηγητῶν, οὓς εἶναι πολὺ συικρός καὶ δυσανάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτητῶν. Ηρέπει λοιπὸν νὰ διπλασιασθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν καθηγητῶν, ως καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς Πανεπιστημίοις. Τῆς Εὐρώπης, σπως ἐπέλθη ἀναλογία τις πρὸς τὴν πληθύν τῶν φοιτητῶν.

Αλλὰ δὲν εἶναι δῆλος ἀσκοπὸν νὰ ἐπεξέλθωμεν ἥδη ἐν συνόψει τὰ ἀριθμητικὰ πορίσματα τῆς μακρᾶς περιόδου τῶν τεσταράκοντα τεσσάρων ἑτῶν τοῦ πνευματικοῦ βίου τοῦ ἔθνους ἡμῶν Πανεπιστημίου, ἵνα μάθωμεν ἐκ τῆς ἐξετάσεως ταύτης, ὅποια εἶναι περίπου ἡ εἰς τὰς ἐπιστήμας ἐπίδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους.

Απὸ τῆς 14 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1837, δὲ συνέστη τὸ Πανεπιστήμιον, μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος Αύγουστου, ἐμαθήτευσαν ἐν ὅλῳ 11,283 φοιτητές, ὃν ἐν μὲν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ 360, ἐν τῇ Νομικῇ 4,730, ἐν τῇ Ιατρικῇ 3,600, ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ 2,130, καὶ ἐν τῷ Φαρμακευτικῷ Σχολείῳ 473. Καὶ κατὰ μὲν τὰς πρώτας δεκαετηρίδας ἐπλεόναζον οἱ ιατροί, κατὰ δὲ τὴν τρίτην οἱ νομικοί, ἀπὸ δὲ τῆς τετάρτης αἱ δύο αὖται Σχολαὶ τείνουσιν εἰς ισότητα· κατὰ τὰς ἀρχὰς ὅμως τῆς πέμπτης δεκαετηρίδος τῇ υπεροχῇ ἀνήκει τῇ Νομικῇ Σχολῇ. Η τηλικαύτη ἀριθμητική υπεροχή τῶν δύο τούτων Σχολῶν ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἔχει τι τὸ ἀνώμαλον καὶ ἔκρυθμον, καὶ γεννᾷ σπουδαίας σκέψεις εἰς τὸν θέλοντα νὰ φιλοσοφήσῃ ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ἐτι διὰ τῆς σπουδῆς τῆς Νομικῆς οἱ νέοι καταλαμβάνουσιν οὐχὶ μόνον τὰ δικαστικὰ ἀξιώματα, ἀλλὰ καὶ διοικητικὰς καὶ προξενικὰς θέσεις καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον πλεῖστοι ἐπιδίδονται καὶ τὸ στάδιον ἐπομένως εὑρύνεται, οἱ δὲ ιατροὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ εἰς πᾶσαν Ἑλληνικὴν γύρων, σίονει ἀπόστολοι τοῦ ὑψηλοῦ προσορισμοῦ τοῦ Πανεπιστημοῦ, καὶ τῆς ἑθνικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δὲν ἔξηγεται ἡ μεγάλη αὕτη υπερτροφία τῶν Σχολῶν τούτων. Καθ' ἡμᾶς ἡ οὐσιαστικὴ ἀφορμή ἔγκειται εἰς τὴν ἀτελή κατάρτισιν τῶν ουσιαστῶν ἐπιστημῶν, καὶ εἰς τὴν Ἐλλειψιν Σχολῆς τῶν Πολιτικῶν

επιστημών, όν τὴν σύστασιν ηύγρημεν θερμός κατά τὸ παρελθόν ἔτος, ὅτε ἐπισήμως τὸ Πρυτανικὸν ἀξιωμα ἀνελάθουεν, καὶ τόδη ἐπίστης τυνιστῶμεν εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς φιλομούσου καὶ Σ. Κυβερνήσεως, ητις ἀπὸ ὑψηλοῦ σημείου ὀφεῖλει ὁρίσποτε νὰ ἐπισκοπῇ τὴν πνευματικὴν τοῦ ἔθνους κίνησιν, σὴν τοσοῦτον στενῶς συνδεδεμένην μετὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ ἔθνους ἀναπτύξεως.

Πολὺ δὲ ἀξιολογώτατα πορίσματα συλλέγομεν ἀριθμούντες τοὺς ἀπεφοίτους τοῦ Πανεπιστημίου, ὃ ἐστὶ τοὺς διδάκτορας καὶ τελεοδιδάκτους, οὐχὶ ὀτλαδὴ τὴν φυτείαν, ἀλλὰ τὴν χαρποφορίαν τὴν πνευματικήν. Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν, τουτέστι τῶν 11,283 Ἑλεύθερων πτυχίᾳ ἥπε τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου 4,310, ητοι προδύται τῆς Θεολογίας 46, διδάκτορες τῆς Νομικῆς 137, τελειοδιδάκτοι τῆς Νομικῆς 509, διδάκτορες τῆς Ἰατρικῆς 1800, διδάκτορες τῆς Φιλοσοφίας 178, τελειοδιδάκτοι τῆς Φιλοσοφίας 82, καὶ φαρμακοποιοὶ 330, ώστε ἡ πνευματικὴ συγχομιδὴ ὑπῆρξε πλουσία καὶ γενναῖα ἐν τούτοις πρὸς τὸν πληθυσμὸν καὶ πρὸς τὰς κατιρίας περιστάσεις, εἰς ὃς κατὰ τὸ μακρὸν τοῦτο ἀπόστημα ὑπέκυψε τὸ ἡμέτερον ἔθνος.

Β'. ΠΕΡΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ. ΠΕΡΙ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ.

Οἱ Καθηγηταὶ ἀπαντεῖς ἐξεπλήρωταν μεσὸν τῆς ἡγέτου τὸ καθῆκον αὐτῶν ἐπιμελῶς διδάξαντες τὰ διὰ τοῦ προγράμματος προκηρυγθέντα μαθήματα, ποσούτῳ μᾶλλον καὶ διὸ διεύθυντο πρώτην φορὰν τὰ μαθήματα ἤρξαντο τὴν 11 Τερίου, μέγρι δὲ τῆς 20 Τερίου, οὐχὶ μόνον ἀπαντεῖς οἱ κ. Καθηγηταὶ εἶγον ἀργίσει, ἀλλὰ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν κ. Φρηγητῶν· τοῦτο δὲ συνένη, διότι καὶ αἱ ἐγγραφὴ εἶγον συεόν ἀποπερατωθῆ κατὰ τὴν εἰκοστὴν Σεπτεμβρίου ἐνεκκα αὐτηρῶν εἰδοποιήσεων τῆς Πρυτανείας· μία δὲ μόνη ἐξαίρεσις ἐγένετο, τοῦ μαθήματος δηλωνότι τῆς Γενικῆς Ἰατρικῆς, ὑπὸ τοῦ κ. Δημητρίου Ν. Βερναρδάκη, διτις κατὰ τὰς ἀργὰς Νοεμβρίου κατὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ μάθημα παρουσίᾳ πολλῶν καθηγητῶν καὶ ἔμοι ἤρξατο τῶν παραδόσεών του, ὃς διέκοψεν ὕστερον ἐνεκκα ἀτοπιῶν τινῶν, διὰ τὰς ἀποίας ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ τῆς καθηγεσίας παραίτην

του, ητις βραδύτερον ἐγένετο ἀποθετή. Οὕτω δὲ τὸ σπουδαῖον μάθημα τῆς γενικῆς ιστορίας δὲν ἐδιδάχθη, κατὰ τὸ παρελθόν ἀκαθηματικὸν ἔτος, καὶ μένει εἰσέτι κανὴ τὴ θέσις, ἀφ' θτου παρητήθη, ὁ ἀξιότιμος καθηγητὴς κύριος Σωκράτης Τσιβανόπουλος, ἀποδύσεις εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον.

Ἄλλ' δισον εὐχάριστος ὑπῆρξεν ὁ τῆλος καὶ τὴ ἐπιμέλεια τῶν κ. κ. καθηγητῶν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν καθῆκοντος, τόσον λυπηρὰ ὑπῆρξεν ἡ ἀπώλεια τριῶν ἀρχαίων καὶ γεραρῶν καθηγητῶν τῶν κ. κ. Διονυσίου Αἰγινήτου, Γεωργίου Πρινάρη, καὶ Γεωργίου Α. Ράλλη. Καὶ ὁ μὲν Δ. Αἰγινήτης, διορισθεὶς καθηγητὴς κατὰ τὰ 1835 τὴν 28 Φεβρουαρίου τῆς Εἰδικῆς Νοσολογίας, ἐθίσαξεν ἐπιμελέστατα καὶ ἐπιτυχέστατα καὶ ὅλον τὸ μακρὸν τοῦτο διάστημα, καίτοι δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὑπὸ γρονίας καὶ πολλῶν ἔτῶν ἐν ἀπορραγίᾳ, ὁ ἀρχαῖος αὐτὸς τῆς ἐπιστήμης μύστης· εἰς δὲ Γεωργίος Α. Ράλλης διορισθεὶς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἥπε τῆς συστάσεως τοῦ ἔθνους Πανεπιστημίου τὴν 14 Απριλίου 1837 καθηγητὴς τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου, ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἴδρυτων κατὰ τὴν γητὴς τοῦ Νομ. Σχολῆς ὡς καθηγητὴς τοῦ Ἐμπ. Δικαίου, δισμότοις τῆς Νομ. Σχολῆς ὡς καθηγητὴς τοῦ Νομ. Δικαίου, δισμότοις τῆς Νομ. Σχολῆς ὡς διδάκτορος δύο διλοκλήρους γενεάς. Ἐπὶ τῷ Ολιβάλδης ἀρρενίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ γεραροῦ τούτου καθηγητοῦ ἡ Ἀκαδημαϊκὴ Σύγκλητος ἐν ἐκτάκτῳ συνεδριάσει, ἐξέδοτο ἐν ὀνόματι τῶν μελῶν τοῦ Πανεπιστημίου ψήφισμα δηλούν τὴν βαθεῖαν θλιψίαν αὐτῆς ἐπὶ τῇ στερήσει τοισύτου ἀνδρός, καὶ κανονίζον τὰ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὴν αὐτοῦ κηδείαν.

Κατὰ τὴν ἡμὴν πρυτανείαν προύδιβάσθη, τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας ὁ τέως ἐκτακτὸς κ. Δημήτριος Κοκκιδής, διατριβῶν καὶ τὴν θέσιν τοῦ ἀστρονόμου· ἐπίτιμος δὲ καθηγητὴς τοῦ Φυσικοῦ δικαίου καὶ τῆς Ἐγκυρολοπαιδείας ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ διωρίσθη προσάσει τῆς ἀρμοδίας Σχολῆς, ὁ τέως ὑφηγητὴς τῆς Νομικῆς κ. Νεοκλῆς Καζάκης, ὁ ἐφ' ἵκωντα ἐπαξίως διδάξας ὡς ὑφηγητὴς τὰ μαθήματα τούτα. Ἐπίσης δὲ προύδιβάσθη εἰς τακτικὸν καθηγη-

τὴν τῆς Μακεδονίας ὁ τέως ἐκτάκτος κ. Δημήτριος Κόνσολας. Ἀναρέροντες, τὸν προσβιβασμὸν τοῦ κ. Κόνσολα, δὲν δυνάμεθα νὰ παραλείψωμεν ἐκ καθήκοντος τοῦ νὰ μηδιμνεύσωμεν καὶ τὸν μὴ προσβιβασμὸν ἑτέρου σπουδαίου καθηγητοῦ τοῦ κανονικοῦ δικαίου τοῦ κ. Τιμώνη Εὐπαξίου, τὸν δποτὸν ἡμέν Νομικὴ Σχολὴ παμψήφει πρότεινε καὶ ἡ πρυτανεία θερμῶς συνέστησε εἰς τὸ Σ. Γ' πουργεῖον ἀλπικούμεν δὲ ὅτι ὁ νῦν ἐπαξίως κατέγον τὴν θέσιν τοῦ Γ' πουργοῦ θέλει ταχέως ἄρη τὸ ἀδίκημα τοῦτο πρὸς ικανοποίησιν οὐχὶ μόνον ἀτομικῆς φιλοτιμίας, ἀλλὰ καὶ ὥπας δοῦλη γέρας τῇ ἐπιστημονικῇ ικανότητι τοῦ καθηγητοῦ τούτου. Ορθίως διὸ Β. Διατάγματος τῆς 11 Ιανουαρίου ἐ. ἔ. ἀπελύστη ὁ τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ἀνατομίας κ. Δαμιανὸς Γεωργίου, διατηρῶν τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου καθηγητοῦ μετὰ πλήρους τοῦ μισθοῦ του, ὃντ' αὐτοῦ δὲ διωρίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ἀγωνίας ὁ τέως θρηγγητὴς κ. Λουκᾶς Ηλεπαιώνης. Πιστεύομεν δὲ ὅτι καὶ οὗτος θέλει ἐκπληρώσει τὸ ἔκτου καθῆκον μετὰ τοῦ ἀνήκοντος ζῆλου, ἀνταποκρινόμενος οὕτως εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ τε Πανεπιστημίου καὶ τῆς Σ. Κυβερνήσεως, τίτις μάλιστα ἀπέδωκεν αὐτῷ ἐξαιρετικῶς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν τίτλον τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ. Συνεπήθη δὲ θερμῶς παρὰ τῆς ἀρμοδίας Σχολῆς, ὥπως προσχθῆ εἰς καθηγητὴν ὁ θρηγγητὴς τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν κ. Τιμώνης Χατζιδάκης, ὁ μετὰ ἐξαιρέσου ζῆλου καὶ ἐκτάκτου ικανότητος πρὸ ἑτῶν διδάσκων ταῦτας.

Πολλὴν κατὰ δραχμὰς διῆται μισθὸς τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογίας κ. κ. Ἀναστ. Διομήδους Κυριακοῦ καὶ Ν. Μ. Δαμαλᾶ, συμπληρωτάντων τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου νενομισμένην πενταετίαν.

Τρεῖς προτάσσεις τῶν ἀρμοδίων Σχολῶν ἔνεκεν ἐρωτήσεως τοῦ Γ' πουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως, εἰς πλήρωσιν ἑδρῶν μᾶς τῆς Θεολογίας, καὶ δύο τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς, δὲν ἐνεργήσαν παρὰ τοῦ Γ' πουργείου. Καὶ ἡ μὲν Θεολογικὴ Σχολὴ προέτεινεν ὥπως προαχθῶσιν εἰς καθηγητὰς διὰ φήρων 2^ο πρὸς 2 οἱ κ. κ. Ἰγνάτιος Μοσχάκης καὶ Σπυρίδων Σούγκρας, ἡ δὲ Ιατρικὴ Σχολὴ τοὺς κ. κ. Δημήτριον Χασιώτην εἰς τὴν ἑδραν τῆς Ιστολογίας καὶ τὸν Ιωάννην Χ. Βάκυβαν εἰς τὴν ἑδραν τῆς Γηγενῆς.

Παρηγόρηθη δὲ τῆς θέσεως ποὺ παρατκευαστοῦ τῆς Ἀνατομίας ὁ υφηγητὴς κ. Χ. Όλύμπιος, διτις καὶ ὡς υφηγητὴς τῆς Ἀνατομίας καὶ ὡς παρατκευαστὴς αὐτῆς λίστα ἐπιτυχῶς ἐξεπλήρωσε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Ἀντ' αὐτοῦ δὲ διωρίσθη τῇ προτάσει τοῦ ἀρμοδίου καθηγητοῦ ὁ θρηγγητὴς τῆς Ιατροδικαστικῆς κ. Ἀντώνιος Καλιθωακῆς.

Γ'. ΠΕΡΙ ΥΦΗΓΗΤΩΝ.

Ἐξαιρετικὸν ἐπίστης ζῆλον ἐπεδείξαντο καὶ στὸ θρηγγηταὶ πατῶν τῶν Σχολῶν, οὐχὶ μόνον ἀρξάμενοι τῶν παραδόσεών των ἐνωρίς, ἀλλὰ καὶ μέγρι τέλους τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ἐγκαρπερήσαντες εἰς τὸ κοπιῶδες τῆς διδασκαλίας ἔργον, καὶ τοῦτο ὥντες οὐδεμιᾶς ηθικῆς καὶ οὐλικῆς ἀμοιβῆς. Εκ τῆς πικνῆς δὲ καὶ εὐγενοῦς ταύτης χορείας τῶν νεαρῶν τούτων τῆς ἐπιστήμης ἐργατῶν τέσσαρες μόνοι δὲν ἔστισαν καὶ δὲν ἔστημόσταιν μὲν κατ' αὐτῶν τὴν αὐτοτρόπη διάταξιν τοῦ ἀρθρου 4οῦ τοῦ ἀπό 25 Δεκεμβρίου 1869 Β. Διατάγματος, κανονίζοντος τὰ τῆς θρηγεσίας, καὶ ἡνὶ ὁ μὴ ἀρξάμενος τῆς διδασκαλίας του ἐντὸς ἐξ μηνῶν, καὶ ὁ διακόπτας τὰς παραδόσεις του πλέον τῶν ἐξ μηνῶν, ἀποβάλλει τὸ τέχνηθρησίας δικαιώματα διότι δὲν ἔδυνήθημεν νὰ συμβιβάσωμεν τὴν αὐτοτρόπητα ταύτην τοῦ διατάγματος, μετὰ τοῦ οὐτιστικοῦ σκοποῦ τῆς θρηγεσίας. Καὶ τοῦ μὲν θρηγεσία ὡς γνωστὸν εἶναι τυνέγγεια τοῦ διδασκαλικοῦ δικαιώματος, δι' οὗ μαρτυρεῖται ἡ πρὸς τὸ διδάσκειν ικανότης, ἔτι δὲ ἡ ιδιαιτέρα ἔγγραφος καὶ προσφορικὴ δοκιμασία ἐνώπιον τῆς οἰκείας Σχολῆς εἰσὶν ἐγέγρυγα σπουδαῖα, ὥστε νὰ καταστήσωται τὸν θρηγγητὴν ἀξιονέφολον ἐξαιρετικῆς προστασίας ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου. Ή τίχα ὁ θρηγγητὴς ἀναλαμβάνων ὑποχρεώσεις καὶ μὴ ἐκπληρῶν αὐτὰς πρέπει νὰ τιμωρήσαι; ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ δικαιώματα. Δυστυχῶς δὲν ἔδυνήθημεν εἰσέτι νὰ ἐννοήσωμεν ὅποιαι μεγάλαι ὡρέλειαι δύνανται νὰ παραχθῶσιν ἐκ τοῦ παρ' ἡμῖν ισχύοντος θεσμοῦ τῆς θρηγεσίας, καὶ διὰ τοῦτο τελοφερεῖν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν προσκομιμάτων. Οπως δὲ δι' ιδίου θρηγγητοῦ πρὸς τὸ Σ. Γ' πουργεῖον οπεδείξαμεν διὰ μαχρῶν, ὁ θεσμὸς τῆς θρηγεσίας πρέπει τάχιστα

καὶ ἐνθέμως νὰ ὑποστηριχθῇ διὰ δικαιωμάτων καὶ ἀμοιβῶν· διότι ὅπως τανῦν ἔχει οὐδὲν ὅφελος δυνάμεις νὰ προσδοκώμεν ἐκ τούτου, δσον αὐτηροὶ καὶ ἀν γενινωμεν, καὶ δσον εἰ νέοι ὄφηγηται ἡρωϊκῶς ἐγκαρτεροῦσιν εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν. Ήμεραζίπορεν δὲ σήμερον ὀνομαστὶ ν' ἀναρέρωμεν τοὺς ἐπιμελέστερον διδάξαντας, φρονοῦντες δὲτι ἀρκοῦσαν ἀμοιβὴν εὑρίσκουσιν ἐν τῇ ἑαυτῶν συνειδήσει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τόσου εὐγενοῦς, δσον καὶ ὠφελίμου καθῆκοντος, σπερ ἀνέλαβον. Εἰς τὴν εὐγενὴ δὲ χορείαν τῶν ὑπαρχόντων ὄφηγητῶν προστεθῆσαν μετὰ τὴν νόμιμον δοκιμασίαν καὶ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως οἱ διδάσκορες τῆς Ἱατρικῆς κ. κ. Τρίγας Νικολαΐδης τῆς Φυσιολογίας, Σπυρίδων Σπάθης τῆς Χειρουργίας, Πλίας Φιλιππακόπουλος τῆς Ὀφθαλμολογίας, Ἀντώνιος Καλιβούκας τῆς Ιατροδικαστικῆς, Σπυρίδων Κοντοκέαν τῆς Χειρουργικῆς Παθολογίας καὶ Νικόλαος Παρίσης τῆς Γενικῆς Παθολογίας.

Ἐκευράρη δὲν τῷ προγράμματι τῶν ὄφηγητῶν καὶ ὁ κατὰ τὸ περιστινὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος παρατηθεὶς ὄφηγητης κ. Σπυρίδων Σακελλαρόπουλος, προσάσσει τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, καὶ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Μετὰ τὴν ἀπαρθίμησιν τῶν νέων φοιτητῶν, τὴν στατιστικὴν τῶν διδακτόρων καὶ τῶν τελειωθείσκτων, ἔτι δὲ μετὰ τὰ λεγθέντα περὶ καθηγητῶν καὶ ὄφηγητῶν, δέον νὰ ἐπισκοπήσωμεν τὰ περὶ διδασκαλίας ἐν γένει καὶ νὰ παραστήσωμεν τὰς αὐτιώδεις ἀλλειψεις, μετὰ παρρησίας ἐμπρεπούσης εἰς τὸ ἀξιωματικὸν, δπως τάχιον ἐπέλθῃ ἡ δέουσα θεραπεία τῶν πλημμελῶς ἔχόντων ἐν τῇ πανεπιστημιακῇ πατέρειᾳ, καὶ τοῦτο οὐχὶ μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Πανεπιστημίου ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς πολιτείας· διότι ἐν τῇ ἀληθινῇ ἐκπαιδεύσει τῆς πανεπιστημιακῆς νεότητος ἔγκειται οὐ μόνον τὸ μέλλον τῆς πατρίδος ἀλλ' ἡ τε ισχὺς καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς.

Ἡ Ἀργαλαία Ἐλλὰς διὰ τῆς ἐπιστήμης ἀνεδείχθη, οὐ γινώσκεται καὶ θυμάζεται, ἡ δὲ νέα καὶ νον ἀσθενής Ἐλλὰς ἀλλα μέσα οὐτε ἔχει, οὔτε δύναται ίσως νὰ ἔχῃ, δπως παρασκευάστη τὸ ἑαυτῆς μέλλον. Καὶ κατὰ μὲν τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτητῶν τὸ ἡμέτερον Πανεπιστημίου ισορχεῖται, ὡς εἶπον ἡδη, μὲ τὰ πρώτα τῆς Εὐρώπης Πανεπιστήμια,

ἀλλ' οὐχὶ καὶ κατὰ ποιόν, καὶ ἐπομένως πάντες οἱ πολυπληθεῖς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ εἰτελθόντες διδάσκορες καὶ τελειοδίδακτοι, δὲν εἶνε βεβαίως τελικοράκιτιμένοι· δι' ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων, δπως κατασταθῶσιν ἀξιοι τῶν ἐλπίδων τῆς πατρίδος. Λίτια σπουδαῖα καὶ οὐσιαστικά εἰσι τὰ ἔξης· αἱ ἡ ἀτελής γυμνασιακή ἐκπαίδευσις· δι' ὃ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τρόπος τῆς διδασκαλίας, διὰ τῆς μὴ ἐπιστημονικῆς καὶ ἐπισήμου συντάξεως τοῦ Πανεπιστημιακοῦ προγράμματος, ἵνα καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος ὡσιν ἐκ τῶν προτέρων γνωστοί καὶ ὀρισμένοι· γι' ἡ Ἑλλειψις τῆς διαιρέσεως τῶν γενικῶν ἀπὸ τῶν εἰδικῶν μαθημάτων καὶ ἡ προκαταρκτικὴ ἐξέτασις αὐτῶν· δι' ἡ πατάργησις τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων· ε; ἡ Ἑλλειψις τῶν διδάκτρων· Ἐπὶ τῶν τετσάρων πρώτων ζητημάτων ἐποιησάμεθα μακρὸν λόγον διὰ δύο ὑπομνημάτων εἰς τὸν ἀριθμὸν ὑπουργὸν τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως, πρὶν ἀκόμη ἐπιστήμως τὸ πρωτανικὸν ἀξιωματικόν διαλέξιμον, ἔχοντες μόνον τὴν ἐγκρίσην τῆς ἐκλογῆς τῆς Δημ. Σ. Κυρρηγίσεως, ἥτοι κατὰ τὸν Ιούλιον τοῦ 1882, ἐποάξαμεν δὲ τοῦτο ἐνωρίς, δπως δώσωμεν καὶ τὸν εἰς τὸν ἀριθμὸν ὑπουργὸν νὰ συερθῇ δόριμως ἐπὶ τῶν ζωτικῶν τούτων ζητημάτων, διὰ πολλῶν δὲ καὶ ισχυρῶν ἐπιχειρημάτων ὑπεστηρίξαμεν τὰ ἀριθμῖα μέσα πρὸς ἄρτιν τῶν ἑλλειψεων τούτων. Καὶ τέρτον μὲν ἀντεστρατεύμημεν κατὰ τῆς γνώμης πολλῶν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἀξιοτίμων συναδέλφων, οἵτινες ὑποστηρίζουσι πρὸς ἄρτιν τῆς ἀπελείας τῶν γυμνασιακῶν ἀπολυτηρίων, τὴν σύστασιν ἐπιτροπείας ἐκ καθηγητῶν τῆς Φιλοσ. Σχολῆς, δπως πρὶν τῆς τακτικῆς ἐγγραφῆς τῶν φοιτητῶν εἰς τὰ μητρώα τοῦ Πανεπιστημίου ἐξετάζωσιν αὐτοὺς ἐκ δευτέρου· διότι τὸ νέον τοῦτο βάρος θεωροῦμεν ἀλλότριον τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφ' οὗ μάλιστα θὰ γεννηθῇ δυσπιστία ἐπιζήμιος μεταξύ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Γυμνασίων, ήτις θὰ ἔγῃ κακίστας συνεπείας εἰς τὸ μέλλον· διότι ἀν τὰ ἀπολυτήρια δὲν παρέχουσι πίστιν καὶ υπάρχει ἀνάγκη ἀναθεωρήσεως αὐτῶν πρὸς τὸ ἀνδιδόντα; Σκοπὸς κύριος τῆς Πανεπιστημιακῆς διδασκαλίας εἶνε οὐχὶ ἡ προπαρατεταμένη ἀλλ' ἡ ἀποκλειστικὴ τῆς ἐπιστήμης διδασκαλία. Διὰ τοῦ συστήματος τούτου θὰ εἰσαγάγωμεν τὸ παιδα-

γωγικὸν καλούμενον σύστημα ἐν τῷ ήμετέρῳ Πανεπιστημίῳ, τὸ δόποιον ἐν μὲν τῇ Ἰταλίᾳ ἐντελῶς ἐγκατεῖλεῖθη, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ μεγάλως κατεκριθῆ ὑπὸ τῶν σοφωτέρων αὐτῆς ὄνδρῶν. Ἡ διόρθωσις λοιπὸν ἔγχειται εἰς αὐτὰ τὰ Γυμνάσια, τὰ δόποια πρέπει διον τάχιστα ἐπὶ τὸ τελειότερον γὰρ καταρτισθῶσιν. Επίτης διὰ μακρῶν ὑπεστρέψαμεν τὴν ἀνάγκην τῆς διακρίσεως τῶν γενικῶν ἀπὸ τῶν εἰδικῶν μαθημάτων καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν πρώτων κατὰ τὸ τέλος του δευτέρου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἐπαναλαμβάνοντες τὴν θερμήν εὐγήν τῶν Σχολῶν καὶ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν, ὑποστηρίζοντες δὲ τυγχρόνιας γὰρ ἐφαρμοσθῆ τὸ ἀρθρὸν του ἵσχυοντος κανονισμοῦ τῆς κατ' αὐτιαν τυπάξεως του προγράμματος καὶ οὐχὶ τῆς τυπικῆς, ως μέγρι τούδε γίνεται, πρὸς ἀκριβῆ προσδιορισμὸν οὐχὶ μόνον τῆς διαρκείας ἔκστου μαθημάτος, ἀλλὰ καὶ τῆς ταξινομίσεως τῶν διαδέρμων μαθημάτων σχετικῶς μὲ τὸν γρόνον τῆς διδασκαλίας, ἥτις δὲ τὴν διάρεσιν του ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους εἰς δύο ίσα ἔχαμην. Ός μεγίστην δὲ συνδρομὴν παρεχούστη τῆς υπηργεσίας τὴν διδασκαλία δι' ιδίου υπομνήματος, ἐκπηγήσαμεν τὴν ἀναγνώρισιν εἰκονιμάτων τῶν υρηγητῶν, δπως καὶ δι' αὐτῶν ἀρθρῶν κατὰ τὸ ἐνόν αἱ ἐλλειψεις τῆς διδασκαλίας.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ ρυτικαὶ ἐπιστήμαι δὲν διδάσκονται τὴν σήμερον ἀνευ πειραματικῶν ἀποδείξεων συνεστήσαμεν θερμῶς εἰς τὸ Σ. Γ' πουργεῖον τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐκ 200,000 δραχμῶν τιμώσεως, τὴν ἐλάχισμεν παρὰ τῆς ἀκαδημαϊκῆς Σύγκλητου πρὸς θέρευσιν ἐργαστηρίου. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν δύο πρώτων εἰσηκαύσθημεν, καὶ οὕτως ἐδημοσιεύθησαν τὰ δύο διατάγματα περὶ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου, τοιτέστι τὸ περὶ διακρίσεως του ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους εἰς δύο ίσα ἔχαμην, καὶ τὸ περὶ διακρίσεως τῶν γενικῶν ἀπὸ τῶν εἰδικῶν μαθημάτων. Καὶ τὸ μὲν πρώτον ἐφηρμόσκμεν εὐθὺς, καὶ οὕτω τὴν Ἰην Μαρτίου ἐδημοσιεύθη, διὰ πρώτην ρυράν τὸ πρόγραμμα του θερινοῦ ἐξαμήνου, τὸ δὲ δεύτερον τὸ καὶ σπουδαιότερον δὲν ἐφηρμόσταμεν· διότι μετὰ τὸντον ταέψιν καὶ μακρὰς συζητήσεις ἐν τῇ ἀκαδημαϊκῇ Σύγκλητῳ ἀπεδείχθη τὸ πληριμελὲς χύτο, ως μὴ ἀνταποκρινομένου εἰς τὰς εὐγὰς τῶν Σχολῶν· διότι διὰ του νέου τούτου διατάγματος τροποποιεῖται ἀπλῶς ὁ τρόπος τῆς ἐξετάσεως δι' ἐπιτροπείας, δὲν διδεται

δικαὶος τὸ δικαίωμα εἰς τὰ; Σχολὴς τοῦ ν' ἀφαιρέσωσιν ἐκ τῶν γενικῶν μαθημάτων, τὰ δόποια τὸ παλαιὸν διάταγμα του 1842 διαγράφει. Λαροῦ δὲ τὸ παλαιὸν διάταγμα του 1812 ἔχει ισχὺν γόμου, πρέπει γάρ μεταβληθῆ, τούτο δικιάς· οὗτο δὲ θὰ ἐπέλθῃ οὐσιαστικὴ βελτίωσις, ητίς θὰ ἔχῃ ἀριστα ἀποτελέσματα εἰς τὴν διδασκαλίαν. Εἰς δὲ τὰ δύο ἀλλα, εἰς τὸ περὶ υπηργεσίας δηλαγότι καὶ τὸ περὶ ιδρύσεως ἐργαστηρίων, μετὰ μεγίστης λύπης λέγομεν δτι τὸ Σ. Γ' πουργεῖον οὐδὲν ἐνήργησεν.

Καὶ ἡ μὲν παρελθοῦσα Σύγκλητος τῇ ἐμῇ συστάσει ἀνέγραψεν ως εἶπον ἦδη, ἐν τῷ του Πανεπιστημίου προϋπολογισμῷ δραχμῶν 200,000 διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐργαστηρίων, ἀναγγωρίζουσα τὴν μεγίστην ἀνάγκην τῆς ιδρύσεως αὐτῶν· τὸ 'Γ' πουργεῖον δικαὶος ἀπῆλειψεν ἐκ του προϋπολογισμοῦ τὸ ποσὸν τούτο, ἐπὶ τῷ λόγῳ δτι ἀντίκειται εἰς τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου του κράτους, ως μὴ συνοδευομένης τῆς αἰτίσεως ήμων καὶ δι' ιδίου προϋπολογισμοῦ του ἔργου μετὰ τῶν ἀναγκαίων σχεδίων. Καίτοι δὲ νομίζοντες, ητί τὸ έθνικὸν Πανεπιστήμιον ως νομικὸν πρόσωπον, ιδίαν ἔχον περιουσίαν καὶ αὐτοδιοίκησιν κατὰ τὸν ἐπὶ ἀπολύτου Κυβεργήσεως συστάντα καὶ ισχύοντα δργανικὸν περὶ αὐτοῦ νόμον δὲν ὑπάγεται εἰς τοιαύτας εἰδικὰς διατάξεις, οὐχ ἢτον δὲν ώκνησιμεν γὰρ ἀριστεραὶ καὶ τὴν ἀφορμὴν ταύτην, δπως μὴ ἐπὶ τέλον παρατείνηται τὴν ἐλλειψίας τῆς ιδρύσεως τοιούτων ἐπιστημονικῶν ἔργων. Πολλὰ δὲ κομίσαντες σχέδια ἐκ Γερμανίας δροειδῶν ἐπιστημονικῶν ἐργαστηρίων, ἀνελέμενα τὴν σύνταξιν καταλλήλου σχεδίου χημείου προσφυεῖς ταῖς ήμετέραις ἀνάγκαις, τῷ ἀξιοτίμῳ καὶ διακεκριμένῳ ἀρχιτέκτονι κ. Έρν. Τσίλερ, δστις φίλοτίμως ἐργασθεῖς, παρέδωκεν ήμων κάλλιστον ἔργον μετὰ προϋπολογισμοῦ δεκάνης 130,000 δραχμῶν· τούτο δὲ οποδαλόντες εὐθὺς τῷ Σ. Γ' πουργεῖον τῆς 'Εκπαίδευσεως ἡλπίζομεν ταχεῖαν τὴν ἔγκρισιν, ἀφοῦ παμψηφεῖ τὴ καὶ ήμως Σύγκλητος ἀπεδέξατο τὸ τε σχέδιον καὶ τὴν δαπάνην· καὶ διότι καὶ αὕτη ἐπεκέπετο μεθ' ήμων δρθῶς, ητι τὸ δέρματος του μόνου κατὰ τὴν 'Ανατολὴν Χημείου, οὐ μόνον θέλει ἀναδείξη τὴν 'Ελλάδα ἐπιστημονικῶν προσαγομένην, καὶ περιθάλπουσαν δεόντως τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ καὶ θέλει

τὰ μᾶλιστα συντελέσει καὶ εἰς τὴν πρόσοδου τῆς Ἐλληνικῆς Βιομηχανίας διὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν φυσικῶν νόμων, δπιος παρ' ἀπάσι τοῖς μεγάλοις ἔμεσι τανῦν συμβαίνει. Ἀλλ' ἔσχομεν καὶ πάλιν τὴν ἀτυχίαν, καὶ μετὰ ἐπανειλημμένας ἐγγράφους τε καὶ προφορικὰς ὑπομνήσεις δὲν εὐτυχήσαμεν νὰ τύχωμεν ὑπὸ τῆς Σ. Κυβερνήσεως τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ποσοῦτον διὸ τὴν σπουδὴν τῆς ἐπιστήμης ἀναγκαιοτάτου καὶ σπουδαιοτάτου ἔργου, τὸ διπλὸν ἐτοίμων ὑπαργόντων χρημάτων ἐντὸς βραχέος γρόνου ἢθελε συντελεσθῇ.. Ἡ δὲ ἀνέλπιστος αἵτη ἀποτυχία εὐ μόνοι ἐξημίωσε τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ τὸν ἡμέτερον ζῆλον ἀπευάρανε, δπως ἐπιληρθώμεν τῆς πραγματοποίησεως καὶ ἔτερων σπουδαιοτάτων ἔργων, δυναμένων τὰ μέγιστα νὰ συντελέσωσι πρὸς τὸν ὑψηλὸν προσορισμὸν τοῦ ἔθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Καὶ πρῶτον μέν, καθ' ἄ καὶ ἐν τῷ πρυτανικῷ ἡμεὼν λόγῳ εἴπομεν, ἐπείγουσσαν καὶ ἐπιβλητὴν ἔθειμορθμεν τὴν ἴδρυσιν ιδίου κτιρίου Βιβλιοθήκης ἐν τῷ παρακειμένῳ τοῦ Πανεπιστημίου γώρῳ, οὐγὶ μόνον δπως ἐξωραΐσθῃ τὸ παρά τε τὴν μεγαλοπρεπῆ Ἀκαδήμειν καὶ τὸ Πανεπιστήμιον μέρος, ἐν φ' ἥδη δυσκομονίαιν αὐτὸ παρέχει, ἀλλ' δπως ἵκανοποιηθσιν αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις τῆς μιᾶς καὶ μόνης ἔθνικῆς ἡμῶν Βιβλιοθήκης, διευκολύνθῃ δὲ ἡ προσέλευσις πλειόνων θαμῶν καὶ ἐπιτευχθῇ σύγαμα καλλιτέρα ταξινόμησις· κυρίως δὲ δπως χρησιμοποιηθῇ ἡ νῦν ὑπὸ τῆς βιβλιοθήκης κατεχόμενος γώρος εἰς τὰς καθ' ἡμέραν αὐξανούσας διὰ τὴν διδασκαλίαν ἐν τῷ Πανεπιστημιῳ ἀνάγκας.

Καὶ δὴ ὀνέθηκα τὴν σπουδὴν τοῦ ἔργου τῷ ἀξιοτίμῳ ἀρχιτέκτονι κ. Ἐρν. Τσίλερ, ὅστις κατὰ τὰς ἐμάς ὑποδέξεις καὶ παρατηρήσεις ἐργασθεῖς ἐνδελεχώς κατήρτισε λόγου ἀξιον σχέδιον κτιρίου ἔθνικῆς Βιβλιοθήκης εἰς τὸν παρακειμένον τοῦ Πανεπιστημίου γώρον, ὑπολογίσας τὴν δαπάνην εἰς δραχμῶν ἑκατομμύριον, δπως οὐγὶ μόνον ἔσωθεν παρέχῃ πᾶσαν δυνατήν εὐκολίαν, ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν ἡ ἀντάξιον τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ προσορισμοῦ. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἀπέστειλα τῷ ἐν Βιένη διακεχιμένῳ ἀρχιτέκτονι κ. Χάνσεν, ὅστις μέρη τινὰ μεταρυθμίσας τοῦ σχεδίου ἐπέστρεψεν αὐτὸ μετὰ τῆς ἐγκρίσεως του εὐχρηστές ταχέως τὴν ἴδρυσιν τοῦ κτιρίου τούτου.

Δεύτερον δὲ καὶ εἰς ἑτέραν ἀνάγκην τῆς ἐπιστήμης ἀποδημένας ἦτοι μαστα διὰ τοῦ ιδίου ἀρχιτέκτονος κ. Τσίλερ σχέδιον Ἀνατομείου ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίων γερμανικῶν Ἀνατομείων. Ἀμφότερα τὰ σχέδια ταῦτα ὑπάρχουσι νῦν παρὰ τῷ ἀρχιτέκτονι κ. Τσίλερ.

Τρίτον καὶ ἑτέρου τινὸς ἔργου ἐμελέτησα τὴν ἐπιχείρησιν διότι μετ' ἀλγούς ψυχῆς θεωρῶν παρημελημένην ὡς μὴ ὕφειλε τὴν σπουδὴν τῶν πολυτίμων λειψάνων τῆς ἡρακλείστητος, ἔκρινα δέον αὐ μόνον ὡς καὶ ἀλλοτε νὰ ἐπιζητήσω παρὰ τῆς Σ. Κυβερνήσεως τὴν προσθήκην κατηγορητῶν τῆς Ἀρχαιολογίας, ἀλλὰ καὶ κατεπείγον νὰ συντελέσω εἰς τὴν ἴδρυσιν Μουσείου Προπλασμάτων ἦτοι γυψίνιν ἐκμαγγείν τῶν κυριωτέρων ἀντικειμένων, διὸ τὰ πρωτότυπα ὑπάρχουσι μὲν ἐν 'Ελλάδι ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρόχειρα· ἡ τοιαύτη συλλογὴ πρόγειρος τὸ κατ' ἀρχάς, μέλλει νὰ καταστῇ σπουδαία ἐξ ἀνταλλαγῆς καὶ διωρεῶν ἔνιων Πανεπιστημίων. Καὶ τοῦ ιδρύματος τούτου ἔξειρεθη ὁ γώρος, καὶ τὸ σχέδιον ἐπρόκειτο νὰ γραφῆ, ἐὰν τῶν δύο ἑτέρων ἔργων, ὡν ἐμνήσιμην, ἐγένετο ὀργή, ἐκτελέσεως. Ἀπέλιτεν ἡμᾶς μετὰ τοῦ ζῆλου καὶ ὁ γρόνος καὶ τὰ πάντα ἀφίεμεν τοῖς διαδόχοις ἡμῶν, εὐχέρμενοι αὐτοῖς ἀπὸ καρδίας τὴν πραγμάτωσιν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐπιστήμης.

'Αλλ' ἐφωτήσει τις βεβαίως ἡμᾶς ποὺ στηριζόμενοι οὐχὶ ἀπλῶς ηγάρμεθα ἀλλ' ἐτείνομεν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοσούτων ἔργων; ἀρά γε ἀπεβλέπομεν εἰς τὴν μικρὰν χρηματικὴν περιουσίαν τοῦ Πανεπιστημίου ἢ εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς Σ. Κυβερνήσεως; Οὐχὶ θέλουμεν ἀπαντῆσει θαρρούντως, εἰς οὐδεμίαν τῶν πηγῶν τούτων ἐστηρίξαμεν τὰς ἡμετέρας πεποιημέσεις. Μόνον δὲ καὶ κυρίως πεποιήμασεν ἐπὶ τὰ μεγαλόφρονα τέκνα τῆς ἀγαπητῆς Ἐλλάδος τὰ καὶ ἐν ἀπωτάτοις μέρεσι διεσπαρμένα, δπως συλλέξωσι τὶ ἀγαθὸν ὑπὲρ τῆς φιλης Πατρίδος. Ήρὸς τοιούτους μεγαλόφρονας ἄνδρας ἐσκόπουν ν' ἀπευθύνω αἰτήσεις ἐπικαλούμενος τῶν πολλῶν τὴν συνδρομήν, ἢ τῶν δλίγων καὶ εὐπορωτέρων τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀρωγὴν ὑπὲρ τοιούτων ἔργων υψίστης ἐπιστημονικῆς ὀφελείας.

'Ηλπίζουμεν πάντως καὶ ἐκ προσεάτου δὲηγούμενος παραδείγματος, δτι ἡ δι' ἐμοῦ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἔκκλησις πρὸς τὰς εὐγενεῖς αὐτῶν καρδίας ἢθελεν εἰσακουσθῇ ἀποτελεσματικῶς· διότι τί μεγαλοφρονέ-

στερού τοῦ νὰ συνδέσῃ τις τὸ ἔαυτοῦ ὄνομα διὰ πρόξεων διακανιζο-
σῶν τὴν εὐεργεσίαν ἐπὶ γενεάς μακράς διὰ μεγάλων ἐπιστημονικῶν
ἀφελειῶν, συντελουσῶν εἰς τε τὴν πρόσδοταν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ πο-
λυπαθεῖς ἡμῶν ἔθνους; Τί χριστιανικότερον καὶ ὑψηλότερον νὰ
ἐπιχειρήσῃ τις, τὴν ἱέρυσιν μᾶξις δημοσίας Βιβλιοθήκης, ἐνὸς Μου-
σείου ἢ Ἀνατομείου, ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ὁποίου θέλει ἐγγράψει αὐ-
τὴ ἢ πατρὶς τὸ ὄνομα τοῦ ἱέρυτοῦ, διακινίζουσα αὐτὸ μετὰ τῆς εὐ-
γνωμοσύνης της καὶ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς;

Πέμπτον δὲ καὶ τελευταῖον, τὸ ὅποιον μεγάλως ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς διδασκαλίας καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς καταρτίσεως τῶν φοιτητῶν καὶ κινδύνει τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν εἶναι ἡ Ἑλλειψίς διδάκτρων· περὶ τούτου σήμερον φέρωμεν τὸν λόγον, όποιον περὶ τῶν διδάκτων διὰ μακρῷ ὡς ἐμνήσθημεν ἀνεψέραψεν τοῖς ἀρμοδίοις τὰ δέοντα. Καὶ ἐπανειλημένως μὲν οἱ ἡμέτεροι προκάτογοι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη συνηγόρησαν θερμῶς ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὑπὲρ τῆς ἐπιβολῆς διδάκτρων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ· εἰτούχως δὲ τὴν ἰδέαν αὖτη κατέται οὐτρέφει πλείστους διπλόσις καὶ μεταξὺ τῶν πολιτευομένων καὶ μεταξὺ τῶν φοιτητῶν, οἵτινες νοοῦσιν τοις ἀνευ διδάκτρων ματαιοῦται πᾶσα προσπάθεια ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς ἐπιστημονικῆς διδασκαλίας ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ· διότι εἰς ταῦτα κυρίως πρέπει νὰ ἀποδοθῇ τὴν περαστίκα ἀληθῶς ἀνάπτυξις τῶν ἐπιστημάτων ἐν Γερμανίᾳ, εἰς ταῦτα κυρίως γρεωστεῖται ἡ ἐπιστημονικὸς ἔρως, οὗτοις εἶναι ἐρριζωμένοις εἰς τὰς ψυχὰς τῶν καθηγητῶν τῶν Γερμανικῶν Πανεπιστημίων, καὶ διὰ τοῦ ὅποιού ἐγένοντο πόσαι κατακτήσεις ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Διὰ τῶν διδάκτρων συνάπτεται σύντοις εἰπεῖν συνάλλαγμα ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων μεταξὺ καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν, συνάλλαγμα, τὸ ὅποιον ἐπιδρᾷ ἐπὶ ἀμφοτέρων θυμασίως· ὀμφάσεροι καθίστανται ἐργατικοὶ καὶ ἐπιμελεῖς, οἱ μὲν ἀσχολούμενοι ἐνδελεχώς ἐν τῇ σπουδῇ τῶν ἐπιστημάτων, οἱ δὲ προάγοντες τὰς ἐπιστήματας διὰ τῆς παντοκρατορικῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτῶν ἐρευνῶν. Τὰ ὑποτελέσματα ταῦτα ἔχοντες πρὸ διδασκαλιῶν οἱ συντάξαντες τὸν ἐργανισμὸν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἀνέγραψαν ἐν αὐτῷ τὰς καθηγούσας τὰ διδάκτρα διατάξεις. Καὶ ἐν τῷ καταργηθέντι B. Διατάγματι τοῦ 1836 καὶ ἐν τῷ ἀντίτυπών τοῦ 1837 τὰ διδάκτρα ἀνε-

γράφησαν ως θεμελιώδης ἀρχή. Ἐπειδὴ δὲ ὁνέκαθεν δὲν ἐφηρμό-
σθησαν αἱ περὶ διδάχτων διατάξεις, ὅλοκληρος σχεδὸν ὁ ὄργανικὸς
νόμος περιέπεσεν εἰς ἀχρηστίαν. Πλ διάταξις περὶ ἐγγραφῶν ἐν τοῖς
ἰδίαιτέροις μητρώοις τῶν καθηγητῶν οὐδένα ἔσχε πλέον λόγον ἐφαρ-
μογῆς, αἱ διατάξεις περὶ χορηγίας ἀποδείξεων ἀκροάσεως ἐφαρμο-
ζόμεναι κατὰ τύπου, κυρίως δὲ γάριν τοῦ χαρτοσήμου καὶ πρὸς
ἔρελος τοῦ δημοσίου ταμείου, οὐδένα πρακτικὸν σκοπὸν ἔχουσιν
ἡ δὲ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων περὶ ἐπιβλέψεως καὶ ἐποπτείας ἐπὶ
τῶν φοιτητῶν ἀποδεῖνται ἀδύνατος εἰς τὰς Ἀκαδημαϊκὰς Ἀρχὰς,
αἵτινες οὐδόλως δύνανται νὰ γνωρίζωσι τοὺς παρόντας καὶ ἀκροω-
μένους φοιτητάς. Ἐκ τῆς ἀγνοίας ταύτης ἐδημιουργήθη βαθμη-
δὸν κατάστασις οὐχὶ εὐέρεστος· διότι πολλοὶ τῶν διοικητῶν ἀπου-
σιάζοντες ἐπὶ μῆνας μακρὰν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ λαμβάνον-
τες ἀποδείξεις ἀκροάστεων δι’ ἀντιπροσώπων παρὰ τῶν ἀγνοούντων
αὐτοὺς καθηγητῶν, εἰσέρχονται θαρραλέως εἰς τὰς ἔξετάσεις ἀνευ-
τικὰς ἐπιτιμήσεις. Κυρίως δὲ αἱ περὶ γενικῶν καὶ εἰδικῶν μαθη-
μάτων διατάξεις μετεβλήθησαν εἰς ἀσκοτον διατύπωσιν. Η λυ-
πηρὰ αὖτη κατάστασις πρέπει τέλος πάντων νὰ πάνῃ. Ἐν Ἀθή-
ναις δὲ ἐνθα ἡ ἐπιστημονικὴ ζωὴ καὶ κίνησις διατελεῖ ἔτι ἐν σπαρ-
γάνοις, τὰ δὲ ἥθικὰ μέσα πρὸς τὰς πνευματικὰς ἐνασχολήσεις διλο-
τελῶς ἤφεμούσιν, ἀπαιτοῦνται ἐλατήρια, ἐπως ὀθίσωσι τοὺς ἐπι-
στήμονας εἰς τὰς καθαρὰς ἐπιστημονικὰς ἀσχολίας καὶ ἀπαλλά-
ξισιν αὐτοὺς τῆς σκληρᾶς ἀνάγκης τοῦ νὰ μεταβάλωσι τὰς ἐπι-
στήμας εἰς βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα.

Τοιούτον δὲ ἀποτελεσματικὸν ἐλατήριον εἶνε τὸ χρῆμα· διὰ τῶν διδάκτρων οὐ κ. κ. καθηγηταὶ ἀνακουφιζόμενοι ὑπωσδήποτε θ' ἀφοσιωθώσιν ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἐξωθισμενοι δὲ ὑπὸ τῆς φιλοτιμίας καὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ οὐκ μεταβληθῶσι βαθυτρόδου εἰς ἀκαμάτους σκαπανεῖς προόδου διά τε τὸ ἔθνος καὶ τὸ Πλανετιστήμιον. Σήμερον δὲ οἱ κ. καθηγηταὶ εὔτελες τῇ ἀληθείᾳ λαμβάνοντες μισθάριον καὶ πιεζόμενοι ὑπὸ τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν, θεωροῦσιν εἰ πολλοὶ δευτερεύουσαν ἔργασίαν τὴν καθηγεσίαν· περιθάλποντες δὲ μᾶλλον τὰ ἔργα τοῦ διδασκάλου, δικηγόρου, καὶ τοῦ ιατροῦ ἐγκαταλείπονται δλῶς, ἐλλείψει χρόνου καὶ συμφέροντος οὐ μό-

νον τὰς καθαρὰς ἐπιστημονικὰς ἔργασίας, ἀλλὰ καὶ τὸν πρὸς τὰς ἐπιστήμας θετὸν ἔρωτα, οὗ ἀνευ τῆς πρόσδος τῶν ἐπιστημῶν ἀπο-
βαίνει ἄλως ἀδύνατος· οὗτος δὲ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐπικρατεῖ ἐν τῷ
Πανεπιστημίῳ καὶ αἰσχορίᾳ τις, φυγράνουσα τὸν ὄργασμὸν πρὸς τὰς
ἐπιστημονικὰς σπουδάς, καὶ τέλος παραχωλύουσα τὸν ἀνώτατον τοῦτο
τοῦ Ἑλληνισμοῦ διδακτήριον ἀπὸ τοῦ οὐφῆλοῦ αὐτοῦ προορισμοῦ.
Διὰ τῶν ἐφίμων ἐνόρξεων καὶ τῶν πρωτίων διακοπῶν, διὰ τῆς
αὐξήσεως τῶν σχολαστικῶν ἡμερῶν, περιεστάλη σπουδαῖως ὁ χρό-
νος τῆς διδασκαλίας εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας μόνον ὥρας καθ' ἑνδο-
μάδα. Συμπεραίνων δὲ λέγω, ὅτι ἀνευ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ
διδάκτρων διατάξεων δὲν δυνάμεθα νὰ δημιουργήσωμεν λόγου ἀξιού
Πανεπιστήμιον· μενούντος δὲ τοῦτο τοῦτον τὸν Συντάγματος, ἐν ᾧ
μὲν, οἵτινες καίτοι ἀναγγνωρίζουσι τὴν σπουδαίαν βλάβην ἐκ τῆς
μὴ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τούτων, ἀντιτάσσονται ισχυριζόμε-
νοι, διὰ τὰ διδακτήρα ἀπαγορεύονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ἐν
ἀναγέγραπται, ὅτι ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις ἐνεργεῖται διαπάνη τοῦ
κράτους. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀν ἡλίθευε, πάλιν τῇ ιδεᾳ οὐφίστου συμ-
φέροντος καὶ ὁ νόμος τῆς ὑπερτάτης ἀνάγκης πρέπει νὰ ἀναγράσσω-
σιν ἡμᾶς νὰ ἔξεύρωμεν μέσον τοῦ συμβιβασμοῦ· ἀλλ' εὔτυχῶς τὰ
διδάκτρα δὲν ἀπαγορεύονται ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος, καὶ
πρέπει ὡς τάχιστα νὰ ἐφαρμοσθῶσιν κι ὑπὲρ αὐτῶν διατάξεις τοῦ
ὄργανισμοῦ ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῶν φοιτητῶν, τῆς Ἑλληνικῆς ἐπι-
στήμης καὶ τοῦ Πανεπιστημίου· διότι τῇ σχετικῇ τοῦ Συντάγματος
διάταξις ἔνγοει, ὅτι τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει τὴν διατάξην τοῦ μη-
σθοῦ τῶν καθηγητῶν χωρὶς ἐκ τούτου νὰ κωλύγηται ἡ καταβολὴ
τῶν διδάκτρων, πά σποῦδα καθιερωτὸς ὁ ἀρχαιότερος τοῦ Συντάγματος
ὄργανισμὸς τοῦ Πανεπιστημίου, πρός τε τὸ συμφέρον τῆς ἐπιστημο-
νικῆς διδασκαλίας καὶ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν καθηγητῶν. Ἐννοεῖται δὲ
ὅτι μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διδάκτρων, οἱ κ. κ. καθηγηταὶ ὀφε-
λούσινὰ ἀναλάβωσι μεγάλας ὑποχρεώσεις, διδάσκοντες 6 ἕως 8 ὥρας
τούλαχιστον τὴν ἑβδομάδα θέλουσι δὲ ἀποπερατοῦ τὸ μάθημα αὐτῶν
ἐντὸς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Διὰ τῶν μέσων τούτων κανονιζομέ-
νου τοῦ προγράμματος θέλει ἐκτελεσθῆ, τὸ περὶ γενικῶν ἔξετάσεων διά-
ταγμα. Τότε δὲ μόνον θέλει ἀποβῆτελεία ἡ Πανεπιστημ. διδασκαλία.

Ἐὰν μεθ' ὅλα ταῦτα τὰ ἐπιχειρήματα δὲν ἐπιτραπῇ τὶ τῶν διδάχηρων ἔργαμογή, τότε η Σ. Κυβέρνησις ἀφεῖται νὰ αὐξήσῃ γενναίως τὸν μισθὸν τῶν καθηγητῶν, ὥστα διπλασιάσωσι καὶ οὗτοι τὸν ζῆτλόν των καὶ τὸν χρόνον τῆς διδασκαλίας τους.

Δ'. ΠΕΡΙ ΕΝΑΙΣΙΜΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

"Αν καὶ ἡτοῦ ἀναγεγραμμένη ἐν τῷ ισχύοντι κανονισμῷ τοῦ Πανεπιστημίου ἡ διάταξις περὶ τυπώσεως Ἐγκατέλειμπων Διατριβῶν, σύντομότερος διάταξις ἐπιτρέψεως. Πρῶτοι ἡμεῖς κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος ἐφηρμόσαμεν ἀκριβῶς αὐτήν, θεωρήσαντες τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης λίγην τοῖς χρονικοῖς ὥραῖς. Οὕτω λοιπὸν κατὰ τὸ παρελθόν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐπὶ τῆς ἡμετέρας Πρυτανείας ἐπιτρέψεων πρώτην ἡδη φοράν 340 ἑναἰσιμοὶ διατριβαί, διδαχτόρων τῶν διαφόρων σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου περὶ πλείστων ἐσων ἄγρια μάκτων τῆς ἐπιστήμης ἐν γένει πραγματευόμενοι· ἀν δὲ καὶ ἔξι ἀπίντης, οὔτως εἰπεῖν, ἐπῆλθεν ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης, καὶ οἱ ὑποψήφιοι δὲν ἦσαν προητοιμασμένοι εἰς τὴν δημοσίευσιν ἐπιστημονικῆς πραγματείας, διμως αἱ πλεισταις αὐτῶν εἰσιν ἀξιολόγου προσδίδουσαι ἐπιστημονικὴν ἰκανότηταν καὶ θάρρος τῶν νεαρῶν διδαχτόρων. "Αν δὲ τὸ μέτρον τοῦτο ἐφαρμοσθῇ αὐστηρῶς καὶ παρὰ τῶν διαδόχων ἡμῶν θά γενίη πρόξενον μεγάλης ἐπιστημονικῆς ὀφελείας καὶ τιμῆς τῷ Πανεπιστημίῳ· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ, θιότι εἶνε νομικὴ καὶ οὐσιαστικὴ διάταξις προκύπτουσα ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν περὶ Πανεπιστημίου, καὶ τούτου ἔνεκεν εἰς οὐδὲν Πανεπιστήμιον συμβαίνει νὰ μὴ τυπῶνται αἱ Ἐγκατέλειμπων Διατριβαί.

Ε'. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Πανεπιστημίου ἐγένοντα αἱ ἑξῆς μεταβολαὶ.
Ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ὁ γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστημίου κ.
Πέτρος Κανελλίδης καὶ ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ὁ καθηγητὴς κ. Μίνως
Λάππας· ὅμοίνος ἀπελύθη ὁ ὑπογραμματεὺς τῶν Σχολῶν κ. Ἀγ-

τώνιος Ἀθ. Ροντήρης καὶ διωρίσθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ κ. Ἀνδρέας Φαρσῆς. Παραιτηθέντος δὲ τοῦ βοηθοῦ παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς Πρυτανείας κ. Στεφάνου Παπαχαλῆ διωρίσθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ τριτοετής φοιτητής τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς κ. Ἐμμανουὴλ Κανέλλης ἐκπληρώσας μετὰ ζήλου τὰ καθήκοντα τοῦ βοηθοῦ παρὰ τὴν Πρυτανείαν.

ΣΤ'. ΠΕΡΙ ΒΟΗΘΩΝ ΚΛΙ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ.

Διωρίσθη βοηθὸς τοῦ καθηγητοῦ τῆς Τεκογραφικῆς Ἀνατομίας κ. Παύλου Τιώνου κατόπιν διαγωνισμοῦ ὁ τεταρτοετής φοιτητής τῆς Ἰατρικῆς κ. Ἰω. Εὐσταθίας, ἐν δὲ τῷ δημοσικῷ Νοσοκομείῳ ἐν τῇ κλινικῇ τοῦ καθηγητοῦ κ. Χ. Ηρετεντέρη Τυπάλδου ὁ διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς κ. Σ. Μαλάχης ὅμοιως διὰ προκηρυχθέντος διαγωνισμοῦ διωρίσθησαν υπότροφοι ἐκ μὲν τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀσιδίου Ἀντ. Φ. Παπαδάκη οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ Γεώργιος Γέγλες, Κ. Μαστοράκης, Χ. Κεφαλᾶς καὶ Ἀμβρόσιος Σφακιανάκης. Ἐκ δὲ τῆς Νομικῆς εἰς ὁ ἐκ Κρήτης φοιτητής τῆς Νομικῆς κ. Φραγκίσκος Φραγκισκάκης, ἐκ δὲ τῆς φιλοσοφικῆς εἰς ὁ ἐκ Κρήτης φοιτητής τῆς φιλολογίας κ. Ἐμμ. Γραμματικάκης ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀσιδίου Θ. Τάχου ὁ κ. Εὐθύμιος Τερζάκης φοιτητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, καὶ ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀσιδίου Γ. Μαυροχορδάτου ὁ κ. Συμεὼν Κατσαρέλης φοιτητής τῆς Θεολογίας ἐκ δὲ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀσιδίου Ἡ. Βαρύκα διωρίσθησαν πέντε υπότροφοι ἀποφάστει τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς, καὶ τέλος ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀσιδίου Ἀναστ. Τσούφλη διωρίσθη υπότροφος ὁ μαθητής τοῦ Γυμνασίου Ι. Καραβασίλης μέχρι τέλους τῶν σπουδῶν του.

Ζ'. ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

Ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ἀνεγνωρίσθησαν τὰ Γυμνάσια Ἡρακλείου Κρήτης καὶ Βιτωλίων κατὰ τὰς συστάσεις τοῦ τε Γενικοῦ Διοικητοῦ κ. Ἰω. Φωτιάδου καὶ τοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιτωλίοις κ. Δοκοῦ, ὡς κχνονικῶς λειτουργοῦντα, καὶ

οὗτοι οἱ ἔξ αυτῶν ἀπολυόμενοι μαθηταὶ θὰ ἐγγράφωνται εἰς τὰ μητρώα τοῦ Πανεπιστημίου.

Η'. ΠΕΡΙ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΩΡΕΩΝ.

Λι κατὰ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀσιδίου Σταύρου Λάππα ἀναφεῖται δυσχέρειαι ἥρθησαν εὔτυχῶς τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἐν Πάτραις ἀξιοτίμου δικηγόρου κ. Η. Χοιδᾶ, καὶ οὗτοι τῇ ὑπόθεσις συνεβιβάσθη ἄντε 18000 δραχμῶν, ἃς δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ Πανεπιστήμιον. Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς Διονύσιος Αἰγινήτης διὰ διαθήκης του ἐκληροδοτησεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του Ἑλένης 50 μετοχὰς τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες εἰς κατατεθειμέναι ἐν τῇ Ἑθν. Τραπέζῃ, δπως μετὰ τὸν διπλασιασμὸν τῶν χρημάτων αὐτῶν ἐγερθῆ, ιδίᾳ Κλινική δέρουσα τὸ δνομα αὐταί. Ἄμα τῇ λυπηρῇ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἐν Ιταλίᾳ ἐγράψαμεν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης, κοινοποιήσαντες συγγρόνως τὴν διαθήκην διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, δπως μετατραπώσιν αἱ μετοχαὶ αὗται ἐπ' ὄνδρατι τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, σπερ καὶ ἐγένετο.

Ομοίως ἡ ἐν Σύρῳ ἀξιότιμος χήρα Καλλιόπη Αὐγερινοῦ ἀπέστειλε κληροδότημα ἐκ δραχμῶν χιλίων, τὸ δποῖον ὁ ἀείμνηστος σύζυγος αὐτῆς διέθετο ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου. Πρὸς τοὺς ἀσιδίμους τούτους διωρητὰς δημοσίᾳ ἐκφράζω τὴν τοῦ Πανεπιστημίου εὐγγαμοσύνην, εὐχόμενος νὰ εὑρωσι καὶ ἄλλους μιμητάς.

Ο ἐν Λονδίνῳ ἀείμνηστος Παντιᾶς Ράλλης πρὸ δέκα ἑτῶν ὥρισεν ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου κληροδότημα ἐκ χιλίων λιρῶν, δπως οἱ τόκοι, κατὰ ρήτην τοῦ διαθέτον ἐντολὴν ἐκπεφρασμένην εὔκρινῶς ἐν τῇ διαθήκῃ του, χρησιμεύσατι πρὸς υποστήριξιν τῶν ἀριστευόντων καὶ πιστῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀπορον δὲ τυγχάνει πῶς ἐπὶ τόσα μακρὰ ἔτη ἔμενεν ἀνεκτέλεστος ἡ ἵερὰ αὕτη ἐντολὴ τοῦ διαθέτον. Ἀναγγέντες τὴν διαθήκην ταῦτην εὐθὺς διετάξαμεν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, εὑρόντες δὲ κατὰ τὴν διεκδεδίωσιν τοῦ λογιστοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τόκους πέντε χιλιάδας δραχμῶν διεθέσαμεν τῇ ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, διανείμαν-

τες εἰς τὰς πέσσαρας Σχολὰς του ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἡ μὲν Θεολογικὴ καὶ ἡ Νομικὴ Σχολὴ ἐποιήσαντα εὐθὺς χρῆσιν αὐτῶν αἱ δὲ ἀλλαὶ μὴ διυνηθεῖσαι νὰ εὑρωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὺς ἀριστεῖς ἀνέβαλον τὴν χρῆσιν αὐτῶν. Πιστεύομεν δτὶ τὸ μέτρον τοῦτο θέλει τηρηθῆ ἀμστηρῶς καὶ παρὰ τῶν διαδόχων ἡμῶν, ἵπας καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ διαθέτου ἐκτελέσθῃ ὡς ιερά, καὶ σὶ πτωχοὶ καὶ ἐπιμελεῖς νέοι εὑρίσκωσιν ὑποστήριξιν ἐν τῇ σταδιοδρούιξ τῆς σπουδῆς αὐτῶν.

Ἡ κυρία Ελένη Ἀργυροπούλου τὸ γένος Σχινᾶ ἐδωρήσατο τῇ Πανεπιστημιακῇ Βιβλιοθήκῃ τὴν πλουσίαν βιβλιοθήκην του ἀσιδίμου πατρός της συγχειμένην ἐκ 1067 συγγραμμάτων μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ διθῶσι τώματα μὲν 150 εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, καὶ σώματα 20 εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Στρατιωτικῆς τῶν Εὐελπίδων Σχολῆς· ήμετοι δὲ προσκαλέσαντες δι' ἐγγράφου τὸν τε Ἐφορον καὶ Διοικητὴν τῆς Σχολῆς παρεδώκαμεν τὰ ἀνήκοντα αὐτοῖς βιβλία, τὰ δὲ λοιπὰ ἔλαθεν δὲ φόρος τῆς ἐνν. Βιβλιοθήκης, ἀφ' οὗ ἐσφραγίσθησαν διὰ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἰδιαιτέρας σφραγίδος.

Ἐπέραν δωρεάν βιβλίων ἐποιήσαντο κατὰ τὰς ἀργίας τῆς ἑμῆς Πρυτανείας οἱ ἀξιότιμοι συνάδελφοι καὶ διακεκριμένοι καθηγηταὶ κ. κ. Στέφ. Κουμανούδης καὶ Εύθ. Καστόρχης, δωρήσαντες 120 τόμους τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδούμενου συγγράμματος «Ἀθηναίου» καὶ τῶν Σχολίων εἰς Ηνδάρου· τὰ πλεῖστα δὲ ἐκ τούτων ἀπεστείλαμεν δι' ἔξόδων τῆς Πρυτανείας εἰς τὰς διαφόρους τῆς Εὐρώπης βιβλιοθήκας, παρ' ὧν ἐλάχισμεν εὐχαριστήρια γράμματα, τὰ δὲ ἀλλα παρεδώκαμεν τῷ ἐφόρῳ τῆς ἑθνικῆς βιβλιοθήκης. Ὁ ἐν Παρισίοις διδάκτωρ κ. Poisson διὰ τοῦ πρεσβευτοῦ κ. Ν. Μαυροκορδάτου ἐδωρήσατο τῇ Πανεπιστημιακῇ Βιβλιοθήκῃ βιβλία καὶ Ἀνατομικὰ παρασκευάσματα, τὰ ὅποια ἐλήρησαν καὶ παρεδόθησαν τοῖς ἀρμόδιοις, ἀπεστείλαμεν δὲ αὐτῷ εὐχαριστήριον ἐγγράφον.

Ο ἐν Φιλαππούπολει ιατρὸς κ. Βλάδος ἐδωρήσατο διὰ τῆς Πρυτανείας εἰς τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον νομίσματα τρία χρυσᾶ, ἐπτά ἀργυρᾶ καὶ ἑπτάκοντα δύο χαλκᾶ, παραδοθέντα πάντα ἐπὶ ἀποδείξει τῷ νομισματογνώμονι τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀχ. Ποστολάκα.

Οὗτοι δὲ τὰ φίλτατα τῆς Ἑλλάδος τέχνα καὶ μακρόθεν ἐνθυ-

μοῦντα. τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνάγκας τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου καὶ συντελοῦσι σπουδαίως εἰς τὴν προσγωγὴν τῶν ἐπιστημῶν, διὸ καὶ δίκαιος ὑφείλεται αὐτοῖς ὁ ἑθνικὸς ἐπαίνος.

Θ'. ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ.

Ἄνηρ τῆς θητανίας ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Πανεπιστημίου αἰθούσῃ πέντε νέοι εἰκόνες τῶν πρὸ ἐτῶν ἀποβιωσάντων καθηγητῶν Κωνσταντίνου Παρφυροπούλου, Φραγκίσκου Πυλαρίνος καὶ Περικλέους Γρηγοριάδου τῆς φιλοσοφίας, Διονυσίου Αιγινήτου καὶ Ἀντωνίου Βιτσάρη τῆς ιατρικῆς, γραφεῖσαι παρὰ τῶν δοκίμων καλλιτεχνῶν κ. κ. Ἀριστείδου Οικονόμου, Ν. Φαρμακίδου, Ἰωάννου Δούκα, καὶ Γεωργίου Δελφοῦ.

Ι'. ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ.

Τὸ Πανεπιστήμιον εὐγνωμονούν πρὸς πάντας τοὺς εὐεργέτας αὐτοῦ δωρητὰς καὶ συνδρομητὰς καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ κοπιάσαντας καὶ κοπιῶντας, καὶ πληροῦν χρέος πρὸς αὐτοὺς ιερόν, ἐπέλεσε καὶ ἐφέτος κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς χανονισθέντα ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Περιαρχῶν ἀρχιερατικὴν ὑπὲρ αὐτῶν λειτουργίαν καὶ μημόσυνον· λόγον δὲ ἀρμόζοντα τῇ ἐντολῇ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ἐξεισώνησεν ἡ καθηγητὴ τῆς ιστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἑθνους κύριος Κωνσταντίνος Παπαρήγορπουλος ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἅγιας Ειρήνης· καὶ οὕτως ἐπανελήφθη τὸ ἀρχαῖον ἔθιμον τῆς ἐκφωνήσεως λόγου καταλλήλου ἐν τῇ ιερᾷ ταύτῃ τελετῇ.

ΤΑ'. ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ.

Ἡ Ἀκαδημαϊκὴ Σύγκλητος ἐψηφίσαστο δραχμὰς 500 ὡς συνδρομὴν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ὄνδριάντος τοῦ φιλέλληνος Γαρμέττα, αἵτινες παρεδόθησαν δι' ἐγγράφου τῆς Πρυτανείας τῷ κ. Τ. Φιλίππου, ὡς ἀντιπροσώπῳ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐπιτροπείας. Ὁμοίως τῇ ξένῃ Συγκλήτῳ διὰ τὸ περιοδικὸν σύγγραμμα τοῦ διδασκαλικοῦ συλλόγου «ὁ Πλάτων» ἐκ 5 τωμάτων εἰς 15.

Ένεγράζουμεν τὸ Πανεπιστήμιον συνδρομητὴν τῆς νέας ἐν Λογδίῳ ἰδρυθείσῃς ἑταιρίας πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων. Τῇ ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ἐδόθησαν 5,000 δραχμῶν τῷ διδάκτορι κ. II. Ποταγῷ πρὸς ἔκδοσιν τῶν περιηγήσεων αὐτοῦ ἀνὰ τὴν Ἀσίαν καὶ Ἀσροκήν. Τὸ Πανεπιστήμιον ἥλθε πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἔργου τούτου, διότι πρῶτος αὗτος ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἡδυνήθη ἐπὶ μακρὰ ἔτη νὰ ἐγκαρτερήσῃ εἰς τὴν ἐπίπονον αὐτοῦ περιήγησιν, καὶ διότι ὡς γνήσιον Ἑλληνικὸν προϊόν ὅρειλε τὸ Πανεπιστήμιον ἐν ἐλλείψει Γεωγραφικῶν Ἐταιριῶν ἐν Ἑλλάδι, ν' ἀναλάβῃ ἔκτὸς τῆς ἡθικῆς καὶ τὴν ὄλικὴν ὑποστήριξιν.

Ἐπίστης ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ἡγοράσθη τὸ ἐν Κεφαλληνίᾳ Μουσεῖον Ἀνατομίας καὶ Φυσικῆς Τετορίας τῆς χήρας Βαλσαμάκη ἀντὶ 7,500 δραχμῶν. Ἐπὶ τῇ ἀκριδῇ δὲ ἐκτιμήσει ἐπιτροπῆς ἀποσταλείστης καὶ συγκειμένης ἐκ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Κωνσταντίνου Δηλιγιάνη καὶ Δαμιανοῦ Γεωργίου καὶ τοῦ ὑφηγητοῦ κ. Χ. Ὁλυμπίου ἡγοράσθη τούτο ἀντὶ τοῦ ἀνωτέρου ποσοῦ τῶν 7,500 δραχμῶν ἀντὶ τῶν 66,000, ἀς αὕτη ἐξήτα. "Απαντα δὲ τὰ ἀντικείμενα τοῦ Μουσείου τούτου κατετέθησαν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῇ ἐπιστασίᾳ τοῦ καθηγητοῦ κ. Δαμιανοῦ Γεωργίου, διτις ἐπίτηδες ἀπεστάλη εἰς παραλαβὴν αὐτῶν. Τὸ ἐκ τοῦ αληροδοτήματος προϊόν τοῦ ἐν Τεργέστῃ ἀνεύδημου Οἰκονόμου ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου καὶ ἐγκρίσει τῆς ἐν Τεργέστῃ ἐπιτροπείας συγκείμενον εἰς 2,500 νέας δραχμάς, διεθέσαμεν ὑπὲρ τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Μιστριώτου, ὡς γέρας τῆς ἔκτάκτου αὐτοῦ φιλοπονίας ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων, διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐπὶ τόσα μακρὰ ἔτη ἐπιτυχέστατα ἐπελήφθη.

Τὸ δὲ ποσὸν τοῦ ιδίου αληροδοτήματος, τὸ διπολὸν κατὰ τὸ παρελθόν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἶχε δοθῆ ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου καὶ ἐγκρίσει τῆς ἐν Τεργέστῃ ἐπιτροπείας εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Κωνσταντίνον Κόντον διὰ τὴν ἔξακολούθησιν τῶν γλωσσικῶν παρατηρήσεών του, ἐνεκα λόγων οὓς δὲ ιδιοὶ καθηγητὴς δι' ἀναφορᾶς του ἐξέθεσε πρὸς τὴν Πρυτανεῖν, ἐπεστράφη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Πανεπιστημίου, περὶ τούτου δὲ ἐγκαίρως εἰδοποιήθη ἡ ἐπιτροπῇ.

ΙΒ'. ΦΥΤΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖου ἡ Σύγκλητος ἐπελέγρητη ἐκ νέου τῆς ἐκκρεμοῦς ὑποθέσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Φυτολογικοῦ Μουσείου κ. Θ. Χελδράτη καὶ τὴν γνώμην αὐτῆς δικυθάρωμεν αὖθις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἀπέττελε τὰ σχετικὰ ἐγγράφα εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα, διπὼς διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ λυθῆ ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διαρκέσασα αὕτη ὑπόθεσις, συγχρόνως δὲ ἀπέλυσε τῆς θέσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ προσωρινῶς αὐτὸν, μέγρις διου τὴ δικαιοσύνη ἀποφανθῆ ὅριστικῶς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Τούτου δ' ἐνεκκήμενος ἐσόραγίσαμεν ἀπάντας τὰς αἰτίους, ἐν αἷς ἐμπεριέχονται αἱ συλλογὴ τοῦ Φυτολογικοῦ Μουσείου, ὡς μὴ ὑπάρχοντος οὔτε ἐφόρου οὔτε ἐπιμελητοῦ.

ΙΓ'. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΕΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗ.

Ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως πολλῶν χιλιάδων φυτῶν τῆς γνωστῆς Ροδοκανακείου συλλογῆς, ἐνηργήσαμεν διποις παραδόσθη μέρος τούλαχιστον αὐτῆς, ἀκολουθήσαντες κατὰ γράμμα τοὺς προκατόχους ἡμῶν· καθότι δὲ πρώτην ἔφορος τοῦ Μουσείου, ἐν φιλοτέχνην τὴν ἐντολὴν νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὴν ἐξ 130,000 φυτῶν συγκειμένην συλλογὴν του ἀντὶ τῶν 30,000 δραχμῶν, ἀς ἔλαβεν ὡς τίμημα αὐτῶν, μόνον 32,000 φυτῶν παρέδωκεν αὐτοῖς, καθιυστερῶν τὰ ἐπίλοιπα ἐπὶ πολλὰ ἔτη, καὶ ἡ μὲν σύζυγος αὐτοῦ, (ὡς ἀτυχῶς πάσχοντος τοῦ ιδίου) ἐπείσθη τέλος μετὰ πολλὰς ἡμέρας παρακλήσεις καὶ προτροπάς, νὰ ἔξαχολουθήσῃ τὴν παράδοσιν, ἀλλ' ἐν φιλοτέχνῃ ἡ ἡμέρα καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ διποια ἐμελλον νὰ παραλάβωσι τὰ φυτὰ ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου, αὗται ἡρνήθη αὖθις, οὕτω δὲ ἐπανεφέραμεν τὸ ζήτημα ἐν τῇ Συγκλήτῳ, τῇσις ἀπεφάνθη διτὶ δρεῖλομεν δικαστικῶς νὰ ἐπιζητήσωμεν τὰ δικαιώματα τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφοῦ τοσαύτην μακροθυμίαν ἀνέπιτυξε τὸ Πανεπιστήμιον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀπομένει δὲ εἰς τὸν διάδοχον ἡμῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

ΙΔ'. ΠΕΡΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ.

Τὸ πρὸ τριῶν ἑτῶν προκηρυχθὲν διαγώνισμα τοῦ ἀοιδίου Δ. I. Οἰκονόμου περὶ συγγραφῆς ἔγχειριδίου καταλλήλου πειραματικῆς Φυτικῆς πρὸς χρήσιν τοῦ λαοῦ, συνετέλεσθη τέλος καὶ ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Α. Χρυσοπούλου περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους τῆς ἐμῆς Πρυτανείας ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Πανεπιστημίου αἰθούσῃ. Ἐκ τῶν ἐξ παρουσιασθέντων εἰς τὸν ἄγωνα χειρογράφων εὑρέθη ὡς σχετικῶς ἀριστον μετὰ τὴν ἀποσφράγισιν τοῦ δελτίου ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως τὸ χειρόγραφον τοῦ ἐκ Κρήτης ιατροῦ κ. Σφρακιανάκη, ὃτις ἔλαβε καὶ τὸ ἐκ 1800 δραχμῶν γέρας, δοεῖται δὲ οὗτος κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐν Τεργέστῃ ἐπιτροπείας νὰ δημοσιεύσῃ τὸ πόνημα αὐτοῦ, διπλασιαὶ ὥφελιμον διὰ τῆς μεταδόσεως τῶν ρυσικῶν γνώσεων εἰς τὸν λαόν.

Τὸ ἔτερον δμως διαγώνισμα τοῦ ἀειμνήστου Δεωνίδα Σγουρᾶ, καίπερ συμπληρωθέντος τοῦ δριαθέντος χρόνου, δὲν συνετέλεσθη. Καίτοι δὲ ἡ Νομικὴ Σχολὴ διώρισε τὴν πρὸς ἐξέλεγξιν ἀριστοδίουν ἐπιτροπήν, διπλασιαὶ μελετήσῃ τὰ παρουσιασθέντα χειρόγραφα εἰς τὸ ὀρισμένον θέμα ἦτοι «περὶ προγαμιαίας διωρεᾶς κατὰ τὸν Ρωμαϊκὸν καὶ ἴδιως κατὰ τὸν Βυζαντινὸν νόμον», ἡ ἐπιτροπεία δμως δὲν ἔσερεν εἰς πέρας τὸ ἔργον τῆς ἐλπίζομεν δὲ δτὶ κατὰ τὸ νῦν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος θέλει ἀναγνωσθῆ ἡ ἐπὶ τούτου σχετικὴ ἔκθεσις καὶ βραβευθῆ τὸ λόγου ἀξιον.

Ἄλλ' ἔτος τῶν ἀνωτέρω ἔκτειντων πνευματικῶν διαγωνισμῶν εἰς ἐνίσχυσιν φιλοπόνων νέων πρὸς ἐπιστημονικὰς σπουδὰς τῇ συνδρομῇ ἀοιδίμων καὶ φιλομούσων ἀνδρῶν, τὸ πρῶτον ἥδη ἀνέλαβε τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἔξετέλεσε σπουδαίους διαγωνισμούς πρὸς ἐνίσχυσιν μὲν τῆς παρ' ἡμῖν φθινούσης καλλιτεχνίας, δι' ἡς ἐδοξάσθησαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνδήλωσιν ἀτίσιον εὐγνωμοσύνης ἔθνικῆς πρὸς ἀνδρας, οἵτινες οὐ μόνον ἔθαυμασθησαν παρ' ἀπαντος τοῦ περιστισμένου κόσμου, τιμῶνται δὲ καὶ δοξάζονται ἐν τῇ ἴδιᾳ αὐτῶν πατρίδι τῷ μεγάλῳ Βρετανικῷ ἔθνει, ἀλλὰ καὶ τὰ μάλα συνετέλεσαν εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, εἰ τε διακρινόμενοι διὰ τῆς καλλιεργείας τῆς ἡμετέρας κλασσικῆς φιλο-

λογίας, εἴτε συντελούντες διὰ τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν ἀξιώματος καὶ τῆς διακεχριμένης ὑπολήψεως τῶν εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν ὄρίων τῆς Ἑλλάδος, εἴτε τέλος ἐν κατεροῦς χαλεποῖς τῇ ἴδιᾳ πρωτοδουλίᾳ καὶ ἴδιαις δαπάναις ιδρύσαντες μεγάλα πνευματικὰ κέντρα, ἐν τὰ μέγιστα τὸ ἔθνος ἡμῶν ὡρελήθη· οἱ ἄνδρες οὓτοι εἰσὶ δύο διάσημοι Βρετανοί, δτε ἐπικῶν μέγας πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας Γλάστων καὶ ὁ ἀοιδίμως Ιχιλφερός.

Καὶ τί μὲν ἔκαστος ταύτων ἐπράξεν ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους παρακείπων ἥδη ὡς τοῖς πᾶσι γνωστόν, περιεργόματι δὲν ἔχθεσω συντόμως πρὸς θμᾶς τὴν πρὸς τὰ διαγωνισμάτα ἀφορμήν, πεποιθώς δτὶ θέλετε συμμερισθῆ μετ' ἔμοις τῆς τοῦ Πανεπιστημίου χαρᾶς, δτὶ λίαν καλῶς τὰ περὶ τούτου διεξήχθησαν. Ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο ἔδωκεν ἡ κατὰ τὴν 30 Νοεμβρίου π.ε. συμπλήρωσις τῆς πεντηκονταετηρίδος τοῦ πολιτικοῦ βίου τοῦ ἐξάρχου τῆς Ἀγγλίας πολίτου καὶ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτου Γλάζτωνος. Τὸ Πανεπιστήμιον ως πνευματικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν γένει ἐνόμισεν δτὶ ὡρείλε νὰ ἀνδηλωθῆ ἡ εὐγνωμοσύνη διὰ τῆς ιδρύσεως ἀνδριάντος πρὸς τὸν μέγκυν τούτον ἀνδρά. Τῇ εἰσηγήσει ἡμῶν ἡ Ἀκαδημαϊκὴ Σύγκλητος ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς τῆς 26 Νοεμβρίου παρεδέξατο παμψῆρε τὴν ἐκ τριῶν γιλιάδων δραχμῶν πίστωσιν, ως πρώτην καταβολὴν ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὴν ἔκδοσιν προκηρύξεως τῆς Πρυτανείας πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦς Ἑλληνας, διπλασιαὶ ἀνδηλωθῆ ἡ τοῦ ἔθνους διάλεσις καὶ ἐκτίμησις τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς διακεχριμένης παιδείας, καὶ μάλιστα Ἑλληνικῆς τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός.

Κατὰ τὴν ἀπόφασιν λοιπὸν ταύτην εὐθὺς τὴν 1 Δεκεμβρίου ἐθημοσιεύσαμεν διὰ τοῦ τύπου προκήρυξιν, ἦν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐκθύμως ἡσπάσατο, καὶ οὕτω συνελέγη, ποσὸν οὐχὶ μόνον ἀρκοῦν εἰς τὴν ιδρυσιν τοῦ ἀνδριάντος τούτου, ἀλλὰ καίτοι πρόσω ἦτοι ως ἔγγιστα 30,000 δραχμῶν. Τνα δὲ ἀποδειχθῆ τῶν καλλιτεχνῶν ἡμῶν ἰκανότης καὶ δεγερβῆ ἡ ἀμιλλα πρὸς τελειοποίησιν τῆς καλλιτεχνίας, ἔξεδώκαμεν προκήρυξιν διαγωνισμοῦ, ἐπάξαμεν τοὺς δρους καὶ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς παρουσιάστεως τῶν προπλασμάτων, δτε δὲ πάντα ταῦτα συνετελέσθησαν, διωρίσαμεν ἐπιτροπὴν ἐξ εἰδημόνων ἀνδρῶν τοὺς κ. κ. Στέφανον Κουμανούδην, Δη-

μήτριον Στρεσμπουν, Οὐλερῆχον Καθλερ, Ἐργέστον Τσίλλερ, Χ. Σείγελ καὶ Ἀριστείδην Οίχονόμου, οἵτινες συνελθόντες τὴν 11. Μαΐου ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Πρυτανείας καὶ μελετήσαντες τὰ προπλάσματα ἐπισταμένως ἐπὶ 2 σγεδὸν ὥρας, ἀπεράνθησαν κατὰ πλειονοψηφίαν 5 πρὸς 2 ψήφων ὑπὲρ τοῦ προπλάσματος τοῦ φέροντος τὰ στοιχεῖα Σ. Σ. Ἀνοιχθέντος δὲ τοῦ ἐσφραγισμένου δελτίου, εὑρέθη τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ Σύρου καλλιτέχνου Γεωργίου Βιτάλη, συνετάχθη δ' εὐθὺς τὸ ἀρμόδιον πρακτικὸν παρουσίᾳ τῆς ἐπιτροπῆς ὑπογραφὲν παρ' αὐτῇς καὶ ἀδημοσιεύθη εὐθὺς διὰ τοῦ γένους. Μετὰ τοῦ καλλιτέχνου συνετάξαμεν τὸ ἀρμόδιον συμβόλαιον περὶ τῶν δρων τοῦ χρόνου τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀξίας ἀντὶ 25,000 δραχμῶν, ἐπως ἐν τῷ δελτίῳ ἡ ἀξία αὐτοῦ ἐγράφετο. Συμπληρωθέντων δὲ τῶν γρημάτων πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο καὶ περισσεύόντων ἔτι γρημάτων πρὸς ἰδρυσιν καὶ ἑτέρου ἀνδριάντος προτυμήσαμεν ἀντὶ ἀλλοῦ τὴν κατασκευὴν ἀνδριάντος τοῦ ἀοιδίου ἰδρυτοῦ τῆς Ιονίου Ἀκαδημίας φιλέλληνος λόρδου Γκλύφορδ, τοῦ τεσσαροῦν μεγάλως συντελέσαντος εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐν τοῖς σοβαροῖς ἔκείνοις τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατοῖς καὶ οὕτως ἐπληρώσαμεν τὴν πολλάκις περὶ τούτου ἐκδηλωθεῖσαν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους. Οὕτω λοιπὸν προεκηρύξκμεν ἐπίσης διὰ τοῦ τύπου νέον διαγωνισμὸν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος τούτου, ὅρισαντες τὸν γρόνον καὶ τοὺς δρους τῆς ἐκθέσεως τῶν προπλασμάτων καὶ ἐτάξαμεν ἐπίσης νέον ἐπιτροπὴν πρὸς χρίσιν αὐτῶν συγκειμένην ἐκ τῶν κ. κ. Στεφ. Κουμανούδη Κ. Παπαρρηγοπούλου, Ἐρ. Τσίλλερ, Ἀρ. Οίχονόμου, Ι. Σέγου καὶ Ἰσιδ. Σκυλίτση, οἵτινες συνελθόντες ἐν τῷ πρυτανικῷ γραφείῳ τὴν 4 Αὐγούστου καὶ μετὰ πολύωρου καὶ ἀκριβῆ τῶν προπλασμάτων ἀξέτασιν διὰ πλειονοψηφίας 4 ψήφων ἔκρινον ως ἀξιον Βραβείου τὸ φέρον τὰ στοιχεῖα Τ. Χ. Ἀποσφραγισθέντος δὲ τοῦ Δελτίου ἀνεγνώσθη τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου Κοσμᾶ Ἀπέργη. Ἀμέσως δὲ συντάχθεν τὸ πρακτικὸν καὶ ὑπογραφὲν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀδημοσιεύθη εὐθὺς διὰ τοῦ τύπου. Συμβώνως δὲ τῇ ἀποφάσει τῆς ἐπιτροπῆς συνετάξαμεν μετὰ τοῦ ειρημένου καλλιτέχνου συμβόλαιον ὅρισαντες τοὺς δρους καὶ τὸν γρόνον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ἀντὶ 21,000

δραχμῶν ἀπέναντι 23,000 δὲ οὗτος ἐν τῷ δελτίῳ τοῦ ἐγράφεν. Ἀπαντά τὰ συλλεγέντα χρήματα κατὰ τὸν εἰδικὸν κατάλογον καὶ τὰ διπλότυπα τοῦ ταμείου κατετέθησαν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τόκῳ διὰ τὸν ὁμοίως ἀποδόσεις μας, διόπειρας γενένως γνωστὰ τοῖς πᾶσι πὰ περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἔργου τούτου. Ἡ μεγίστη προθυμία, τὴν ἐπεδείξαντο πάντες εἰς τὸ ἐντὸς καὶ ἔκτος Ἑλληνες ιδίᾳ δὲ καὶ αἱ ἀπώταται Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, ὡς ἡ τῶν Ἰνδιῶν, Λιγύπτου, Μασσαλίας, Τεργέστης καὶ Ἀγγλίας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, ὥπερ τὸ Πανεπιστήμιον ἀπεδέξατο, καὶ ἡ ἀνευ οὐδεμιᾶς κυβερνητικῆς συνδρομῆς ἐντὸς τετραμένου εἰσπραξίας 50,000 δραχμῶν εἶνε τὴ μεγαλειπέρα ἀπόδειξις, διό τὴ ἐπιχείρησις εὖσα πόθος Ἑθνικὸς έκανοποιεῖ οὐ μόνον τοὺς τῆμετέρους κόπους ἀλλὰ καὶ εὐελπίζει πάντας ἡμᾶς, διό ταῦτα θέλει εἰσακουσθῆ, ἀποτελεσματικῶς τὴ τοῦ Πανεπιστημίου φωνὴ εὐαρέστως καὶ τελεσφόρως παρὰ τῶν φίλτατῶν τέχνων τῆς πατρίδος, διαν τὴ συνδρομὴ ζητήται ὑπὲρ ἔργων, ἀτίνα τιμῶσι καὶ ὀφελοῦσι τὸ τῆμετέρον ἔθνος. Οὕτω κύριοι διάμικρας δαπάνης τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ὀλίγων κόπων τῆς Πρυτανείας συντελέσθησαν δύο ἔργα, τὰ διόπτης ἐκτὸς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ φροντιστηρίου κ. Κωνσταντίνου Κόντου καὶ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπυρίδωνος Φιντικλέους.

Ἐν τῷ φιλολογικῷ φροντιστηρίῳ οἱ φοιτηταὶ τῆς φιλολογίας ἡσκήθησαν εἰς τὸ Ἑλληνιστὶ πεζογραφεῖν καὶ στιχουργεῖν, εἰς παλαιογραφικὰ προβλήματα καὶ εἰς τὴν ἐρμηνείαν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ φροντιστηρίου κ. Κωνσταντίνου Κόντου καὶ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπυρίδωνος Φιντικλέους.

Ἐν τῷ Μαιευτηρίῳ ἐτελέσθησαν 40 τοικετοί, ἀποφοιτητήριον δὲ ἀκροάσεως καὶ ἀποφοιτήσεως Ἑλλαδὸν 17· αἱ παραδόσεις τῶν μαθημάτων ἐγένοντο πακτικῶς, ὡς καὶ αἱ ἀσκήσεις τῶν διδακτόρων τῆς Ιατρικῆς.

Ἐν τῷ τοξικολογικῷ ἔργῳ στηρίψει τὴς ἡσανθήσαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἱατροδικαστικῆς κ. Γεωργαντᾶ φοιτηταῖς τῆς Ἱατρικῆς καὶ Φαρμακευτικῆς 43.

Ἐν τῷ Ὀρθαλμιστρείῳ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1882—83 προσῆλθον τὸ ἔλον 2,218, ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῷ καταστήματι 157, ἐγχειρήσεις δὲ ἐξετελέσθησαν 150.

Ἐν τῷ Φυσιογραφικῷ Μουσείῳ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1882—83 προσετέθησαν ἐν μὲν τῇ τάξει τῶν θηλαστικῶν 11 εἰδῶν, ἐν τῇ τῶν πτηνῶν 59 εἰδῆ, ἐν τῇ τῶν ἔρπετῶν 29 εἰδῆ, ἐν τῇ τῶν ιχθύων 34 εἰδῆ, ἐν τῇ τῶν ἐντόμων 3,288, καὶ τέλος ἐκ τῶν μαλακίων 25 εἰδῆ.

Ἐν δὲ τῷ χημείῳ ἡσανθήσαν παρὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Χρηστομάνου φοιτηταῖς 40, ἐξ ὧν 12 τῶν φυσ. τμήματος καὶ 28 τῶν φαρμακευτικοῦ σχολείου· ἐν δὲ τῇ Ἀστυκλινικῇ ἡσανθήσαν 95 ἐιδάκτορες τῆς Ἱατρικῆς.

ΙΓ'. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

ΕΣΟΔΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1882-83.

A'. Άπὸ μερίσματα μετοχῶν	Δρ. 109,706,90
» τόχους διαφόρων δανείων	» 93,035,09
» τέλη διπλωμάτων ἀποφοτηρίων, ἀναγεώσεων εἰσιτηρίων καὶ ἐγγραφῶν	» 61,397,17
» διαφόρους προσέδους	» 23,354,30
» ἐνοίκια σίκιῶν καὶ μαγαζίων Παπαδάκη	» 20,417,82
» πρακτικαὶ ἀσκήσεις	» 1073, 22
» συνδρομὴ τοῦ δημοσίου	» 4,500, —
Τὸ ὅλον	Δρ. 313,484,50

B'. Άπὸ χληροδότημα II.	
Διόγερινο	Δρ. 890,90
» ἡ Ἑλλ. Μεταλλευτ.	

Έταιρία	» 1000	-	1890,90
-----------------	--------	---	---------

Γ'. Πωλησιν ἀκινήτου σίκιας

Κριεζή	» 69,225
» 7 μετοχῶν τραπέζ.	
Κριεζή	» 30,387
» 2 Πιστ. Τραπέζης .	» 776
» ὄμολογ. ἑον. δανείου 28 8 % .	» 44,451,16
» 9 % .	» 816
» χληρωθείσας	
τῶν 26 % .	» 42,571,25
» 10 % .	» 45,491,25
» 12 % .	» 45,525
» 6 % .	» 42,182
» Διάφορ. ἑντοχ. δάν.	» 12,669,10 — 133,493,76

Δ'. Ηλησις πιραλφῶν . . .	»	6,841,96
» ἀργυρῶν σκευῶν . . .	»	4,011,90
» σκεύους	»	22, 50 — 40,876,35

E'. Διαρόους παρακαταθ. Δρ.	7,848	43
Περιουσία Τρ. Κριεζή	»	7,999 09
Ἐθν. Τράπεζαν δι' χ-		
νεικτὸν λογαριασμὸν.	»	65,607 46
Συνδρομὴ ἀνδριάντος		
Γλαδστωνος	»	44,590 25
Δρ.	126,044,	95 — 459,745,51

εἰς μεταφορὰν		— 459,745,51
ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	126,044, 95
ἀπὸ Σ. Ἀλούπ. χρ.	»	4,500
ἐπιστροφὴ χρημάτων	»	99 80 — 130,644,75
ἐν δλοις δραχμαῖ . .		390,390,26
ὑπόλοιπον ἐν τῷ τα-		
μείῳ τὴν 176ρίου		
1882.		2,003,42
	Δρ.	592,393,38

ΑΝΑΚΕΦΑΛΙΩΣΙΣ.

1) ὑπόλοιπον ταρείου τὴν 176ρίου 1882 Δρ.	2,003,	38
2) τὰ εἰσπραχθέντα ἐκ ταχτικῶν προσόδων	»	343,484, 56
3) ἐκ χρηματολογικῶν μεταβολῶν . . .	»	276,905, 70
	Δρ.	592,393, 38

ΕΞΟΔΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1882 - 83.

A'. εἰς μισθοδοσίξ ὄπαλλ-ήλων ἐν γένει	Δρ.	32,306, 42
ὑποτρόφους		13,840, 58
» ἐν Εὐρώπῃ σπου-		
δάζοντας	9,600,	23,440, 58
Μισθὸς προσωπικοῦ		
φυσιογρ. Μουσείου .	5,285,	
» ἔξοδα	1020,18,	» 6,303, 18
Μισθὸς Βοτανικῆς		
συλλογῆς	3,948, 72	
» ἔξοδα	3,150,	» 3,980, 22
έξοδα διδασκαλίας διαρ. Καθηγητῶν		» 33,400, 2
φάρμακα καὶ έξοδα Ἀστυκλωικῆς		» 4,592, 77
ἐπισκευαστ. Πανεπιστημίου		» 4,698, 60
δροίως τῶν οἰκιῶν αὐτοῦ		» 3,692, 20
φόρους οἰκοδομῶν δισφαλίστρων κλπ.		» 5,896, 50
τόκους δανείων.		» 12,847, 50
δικαιιώματα ἔξετάστρων Καθηγητῶν		» 22,104, 46
έξοδα πρακτικῶν δικήσεων		» 927, 85
διαρόους δαπάνας		» 7,729, 60
ζητήματα καὶ συνδρομὰς διαρόους		» 15,163, 30
φωτισμὸς καταστήματος δι' ἀερίου .		» 2,597, 18
συνδρομὴ Γυμνασίου Ήρ. Κρήτης .		» 3,215, —
διακόσμησις πλατείας.		» 90, 18
έξοδα δικαστικὰ		» 445, 57
		Δρ. 153,373, 12

B'. εἰς οἰκοδομὰς		
αὔξησις ἀξίας		
καταστήματ. . . .	2,878	Δρ.
οἰκιῶν	1,630 35	» 4,508, 35

Γ'. Πλουτισμὸν φυσ. Μου-			
τείου	Δρ.	4,495, 75	
ἀγορὰ βιβλ. Ηαν. βιβλ.	»	9,981, 29	
δργάνων(πλουτ. συλλ.)	»	4,389, 87	
συνδρομὴ συγγραμμ.	»	4,835, 93	27,058, 49
ἀγορὰ ἐπίπλων . . .	»	2,905, 65	184,939, 96
Δ'. εἰς πληρωμὴν καθιυστε-			
ρουμέν. χληρ. Κριεζῆ	»	18,368, 28	
ἐπιστροφὴν παρακατ.	»	7,277, 17	30,512, 86
ἔξοδα χληρ. Τ. Κριεζῆ	»	4,867, 41	
Ε'. ἀγορὰ ὄμοικογ. ἔμνικ.			
δαν, τῶν 120 ἑκατῶν.	»	245,145, 50	
μετοχῶν σιδηροδρόμ.			
Θεσσαλίας	»	2,875, 43	25,622, 185
ἀνατομικὴ συλλογὴ			
Βαλσαμάκη	»	8,200, 90	
Σ'. Συνδρομὴ Ηοταγο			
ἰατροῦ	»	3,000,	
ἔξοδα ἀνδρ. Γλάδσ.	»	3,696, 60	9,834 —
ἐπιστροφὴν ἔμνικων.	»	4,138, 40	
Ζ'. ἔθν. Τράπεζ. λιμρὸν			
χρέους	»		102,572, 51
			Δρ. 584,082, 18

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ.

1) δαπάνας ἐν γένει . .	Δρ.	153,373, 12	153,373, 12
2) αὐξήσις συλλογῶν .	»	27,058, 69	
3) σικαδομὴν	»	4,508, 35	
4) Βαλσαμάκη	»	8,200, 90	39,707, 44
5) ἀγορὰ μετοχῶν καὶ			
ὄμοικῶν. . . .	»	248,020, 95	248,020, 95

6) λογ. χρ. Τραπ. ἐθν.	»	102,572, 51	102,572, 51
7) καθιυστερούμ. χληρ.	»	18,368, 22	
8) ἐπιστροφὴ παρακατ.	»	7,277, 17	30,512, 86
9) ἔξοδα χληρ. Κριεζῆ	»	4,867, 41	
10) συνδρομὴ Ηοταγού.	»	5,000,	
11) ἔξοδα ἡνδριάντος			
Γλάδστωνος	»	3,696, 60	
12) ἐπιστροφὴ ἔμνικών.	»	1,138, 40	9,835 —
Α'. εἰσπράξ. ἐν γένει.	»	392,393, 38	
Β'. πληρωμὰς	»	584,082, 18	
ὑπόλοιπου παρ.			
176ρ. 1883. .	»	8,341, 20	
Tὸ έλαν			Δρ. 584,082, 38

Ἡ δὲ κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τῆς ἔμης Πριτανείας 1882-83 καθαρὰ περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου κανῆκη καὶ ἀκίνητος ἀνήρχντο εἰς 5,885,128,16.

Ζ'. ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ

Τέλος καὶ ἔκλογαὶ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν ἐγένοντο τῇς μὲν Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου κατὰ τὰς ἡρχὰς Σεπτεμβρίου, ἔκλεγμέντων ἐκ μὲν τῶν παλαιῶν τῶν κ. κ. Μιλτιάδου Κενιζέλου καθηγητοῦ τῆς Ιατρικῆς καὶ Κωνσταντίνου Ν. Κωστῆ καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς, ἐκ δὲ τῶν νέων τῶν κ. κ. Κωνστ. Παπαρργυρούλου καθηγητοῦ τῆς Ιστορίας καὶ Δημητρίου Θεοφανοπούλου καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς. Κοσμήτορες δὲ ἔξελέχθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν παρὰ τῆς Σ. Κυθερώντος διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1882-83 τῆς ἔμης Πριτανείας οἱ κ. κ. Νικηφόρος Καλογερᾶς ἀρχιψανδρίτης ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ, Ξενοφῶν Ψαρᾶς ἐν τῇ Νομικῇ, Σπυρίδων Μαγγίνας ἐν τῇ Ιατρικῇ, καὶ Ἀθανάσιος Κυζικῆνος ἐν τῇ φιλοσοφικῇ Σχολῇ.

Κατὰ τὰς ἡρχὰς δὲ Τουνίου συμφώνως τῷ ισχύοντι κανονισμῷ ἐγένετο ἡ ἔκλογὴ τῶν τριῶν υποψηφίων διὰ τὰ ἀξιώματα τῆς Πριτανείας καὶ μετὰ τὴν κεκανονισμένην ψηφοφορίαν ἔξελέχθησαν δὲ ἀ-

πολύτου πλειστούγριας οι κ. κ. Μιλτιάδης Βενιζέλος, Δημήτριος Στρουμπός και Σπυρίδων Φωτικλής ή δὲ Σ. Κυρένης δινάμει τούς κατ' ἐπιλογὴν δικαιώματός της ἐκ τῶν τριῶν υποψηφίων ἐνέκρινεν ὡς Πρύτανιν διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1883-84 τὸν τακτικὸν καθηγητὴν τῆς Μαιευτικῆς κ. Μιλτιάδην Βενιζέλον.

Μὴ ἐπιθυμῶν νὰ μηκύνω ἐπὶ πλέον τὸν λόγον, διως καὶ πάλιν θερμῶς συστήσω τὴν δσον ἐνεστὶ ταχυτέραν ἴδρυσιν ίδιων Σχολῶν, ὡς τῆς τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν τῆς τῶν Φυσικῶν, τῆς Ἀρχαιολογίας, τὴν προσθήκην δὲ ἀναγκαιότερων ἑδρῶν ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ, ὃν ἀνευ μεγάλως αὕτη προσκόπτει μὴ ἐκπληροῦσσα τὸν ἀληθῆ αὐτῆς προσορισμόν, καθόστιν περὶ τούτων διέλαθον Ικανῶς καὶ γῆτιολογημένως ἐν ἑτέρῳ λόγῳ, δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἐπικαλεσθῶ καὶ πάλιν θερμῶς τὴν μέριμναν τῶν ἀρμοδίων διὰ τὴν ταχίστην ἴδρυσιν τοῦ Χημείου πρώτον, καὶ εἰτα τοῦ Ἀντιπροσώπου, διότι ἀδύνατον θεωρῶ ἐν τῇ σημερινῇ καταστάσῃ τῆς ἐπιστήμης τὴν ἀληθῆ, στοιχὸην καὶ πρόσδοτον τῶν ιδίως Ἰατρικῶν καὶ Φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἀνευ τῆς συστάσεως τῶν ἔργων τηρητῶν τούτων, δι' ὃν καὶ τὰ μικρότερά Ηπανεπιστήμια τῆς Ήμέραπτερης εἰσὶ πεπλουτισμένα.

Ἐνταῦθα Κύριοι, καταστρέψων τὸν λόγον καὶ παραδίδων δημοσίᾳ τὴν τῆς Πρυτανείας ἡργὴν τῷ ἐμῷ λίστῃ ἀξιοτίμῳ διαδόχῳ, ἀρεβήλῳ τελευταῖον νὰ ἐπικαλεσθῶ πάντων ὑμῶν οὐ μόνον τὰς εὐγάρες, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰλικρινή τύμπραξιν ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν τοῦ Ηπανεπιστημίου. Μεγίστην αἰσθανόμενος τὴν εὐθύνην ἐπραξαί πᾶν δι, τι ἀδυνάθην ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐδὲτε δὲ θέλει μὲν εἰλέγειται, διτι δὲν εἶδον τοὺς ἔμοις πόθους πραγματοποιουμένους, ἀφοῦ αἱ περιστάσεις δὲν ἔσται διὰ τὸ Ηπανεπιστήμιον εὑνοῖσκαι. Εὔχομαι τοιούτων νὰ τύγη ὁ ἔμος ἀξιότιμος διάδοχος, διως πλειότερον ἐμοῦ διυγήθῃ νὰ τυγτελέσῃ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν πρόσδοτον τοῦ ἀνωτάτου ἐθνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου, ὑπὲρ οὖν τοσοῦτοι ὑπὸ τῶν πρὸ τῆμῶν κατεβλήθησαν κάποι, διως ἀποβῆ ἀντέξιον τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἐλληνικοῦ ἔθνους.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΤΟΥ
ΠΛΗΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΟΡΩΝ

ΕΠΙ ΤΟ 1882-1883

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΟΓΩΔΟΣΙΑΝ